

Št. 078

**NOVEMBER
2012**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI ULICE

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednik:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolič

Sodelavci uredništva:

Smiljana Bradonjič, Ana Breznik, Gregor B. Hann, Peter Kvac,

Roman Lasnik, Miran Možina, Jean Nikolič, Barbara Jozelj

Marko Nakrič, Žigažaga

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Nik Knez-posthumno, Janez Kompare,

Laura Ličer, Damjan Majkič, Lea Mihalič, Severa, Tjaša Žurga

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 306

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitve kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosim kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje --

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve -- FIHO

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

DUŠA NOVEMBRA

foto: osebni arhiv

Ko pomislimo na mesec november, se najprej spomnimo dneva spomina na mrtve, martinovega in predsedniških volitev. Ker ne bi rad izgubljal besed s tem, kaj se bi lahko spremenilo v novem predsedniškem mandatu, bom posvetil ta uvodnik mrtvim dušam, katerih se bomo spominjali. Zopet se bodo v spomin na naše prednike, ki jih pogrešamo, včasih niti ne poznamo, a jih vendarle spoštujemo, prižigale svečke. Dan spomina na mrtve ni samo dela prost dan in si zasluži malce več besed. V daljni zgodovini, še v poganskih časih, je bil ves čas okoli zimskega sončnega obrata čas mrtvih. Duše umrlih naj bi se ponoči vračale v svet živih. Moški so jih poosebljali in se preoblečali ali našemili, saj je maskirana oseba predstavljala duha umrle osebe. Kasneje je krščanstvo to pogansko stališče vkomponiralo v svoj praznik vsi sveti. Duhove umrlih so začeli prikazovati kot duše v vicah, ki se morajo očistiti svojih grehov in je za njih treba moliti. Velikokrat so za molitve najemali reveže ali otroke, ki so hodili od hiše do hiše prosit za obdaritev z obrednim pecivom. V ZDA so ta predkrščanski običaj amerikanizirali in nastal je Halloween. Izraz se je rodil iz besed All Hallow's Evening (večer vseh svetih) in ikonografija se je spremenila, saj so ji Angloameričani dali svojo podobo in rodila se je noč čarovnic, ki nima skoraj nobenih podobnosti z našim pustom. Vendar pa se je tudi noč čarovnic, kakor mnogo drugih nesmislov, priplazila v Evropo in tudi v Slovenijo. Dan mrtvih je povezan tudi s praznikom svetega Martina, ki ga pri nas nadvse radi praznujemo, in sicer 11. novembra, čeprav ni dela prost dan, so pa na ta dan volitve. Večina ljudi ne ve dosti več kot to, da sv. Martin iz mošta dela vin'. Kot zanimivost naj povem, da je Martin krščanski svetnik, ki se je rodil v rimski družini leta 316 na ozemlju današnje Madžarske. Kmalu po njegovem rojstvu se je družina preselila na ozemlje današnje Italije. Čeprav njegova starša nista bila kristjana (oče je bil častnik rimske vojske), je Martin že v otroštvu spoznal krščanstvo, saj ga je cesar Konstantin uzakonil leta 313, ko se je tudi sam spreobrnul. Čeprav si je že pri 10-ih letih želel postati puščavnik, mu je oče priskrbel vojaško službo. Tako je z rimsko vojsko odkorakal v Galijo (današnja Francija) in pridobil čin častnika. Iz teh časov pa izhaja dogodek, ki je za vedno zaznamoval njegovo usodo. V nekem mrzlem zimskem jutru je pred vrati današnjega Amiensa srečal berača. Ker tudi sam ni imel veliko, je na pol prerezal svoj topli vojaški plašč in ga polovico podaril beraču. Kmalu po tem je bil krščen in je pustil vojaško službo. Leta 371 so ga izvolili za škofa. Po legendi naj bi v svoji skromnosti zavrnil škofovsko mesto in se skril, vendar so njegovo skrivališče izdale goske z gaganjem. Največkrat ga upodabljajo prav kot vojaka, ki deli svoj plašč z beračem, spremlja pa ga goska. Sveti Martin je tudi upodobljen na doslej najstarejših najdenih freskah na Slovenskem iz obdobja romanike, v cerkvi sv. Martina na Pohorju. V novembru se bomo spominjali tudi generala Rudolfa Maistra -Vojanova, borca za slovensko severno mejo. Od 23. marca leta 2005 se tudi uradno spominjamo dogodkov iz leta 1918, ko je general Maister v Mariboru razorožil nemško vojsko in izrekel slavne besede: »Maribor razglašam za posest Države Slovenecv, Hrvatov in Srbov.« Omenil sem le nekaj pomembnih dni v mesecu novembru. Prepričan sem, da jih je še več, odvisno od posameznika. Sam sem si v spomin na babico po njeni smrti vtetoviral škorpiona. To je žival, ki najbolj pooseblja njo samo. Ali zmagaj ali umri. Namesto svečke ji pošiljam pozdrave in molitve preko tega članka. Razmišljam pa o tem, ali bodo naslednje leto svečke gorele tudi za duhove mrtvih bank, gospodarskih družb in ostalih ekonomskih objektov. Upam, da ne! Za konec latinski pregovor: »Aequat omnis cinis, impares nascimur, pares morimur. – Smrt vse izenači, neenaki se rodimo, enaki umremo.« Zatorej bodite strpni in ljubite soljudi, da se bodo tudi vas spominjali in čistili vaše življenje na zemlji.

Jean Nikolič

NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST
OBČINA LJUBLJANA
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

INSP
www.atonet-pagine.org

vsí drugačni
vsí enakopravni

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Kazalo:

2	UVODNIK
3	TO SEM JAZ
4	VELIKI BRAT
8	KRIŽARJEVA KOLUMNA
9	TATU ZGODBA
11	ZDRUŽENJE PROTI SPOLNEMU ZLORABLJANJU
12	NEKAJ CESTNIH
13	ANEKDOTE IZ PRODAJE
14	DOGODKI
16	BICIKE(LJ)
17	SOL IN KOPER
18	KRALJI ULICE IN DIEGO MENENDES
20	GOSTUJOČI KOLUMNIST
21	KRALJICA IN KRALJICA
22	KRALJEVI RECENZOR
24	IZZA REŠETK
25	GOGIJEVA KOLUMNA
25	LJUDSKA KUHA
26	PODPIRAM
27	LGBTQBB POPULACIJA
28	BREZPLAČNE PRIREDITVE
28	ŠKLJOC, ŠKLJOC
29	OGLASNA DESKA
30	RAZVEDRILLO

To sem jaz:

IRENA

foto: MG

Rodila sem se v Ljubljani, lahko bi rekla pred davnimi leti, in že kot dojenček bila oddana v rejo, v Želimlje. Pri dveh letih in 4-ih mesecih so me dali v posvojitev paru v vasi blizu Postojne in postala sem atijeva ljubljenska, saj si je želel ravno hčerko. Oba sem doživljala kot prava starša in od tu anekdota, ki mi jo je povedal ata, je pa še iz časov, ko smo se ravno spoznavali. Pred posvojitvijo sta me namreč prišla pogledat v Želimlje, sedela sem na peči v kotu, in ko sta vstopila, sem šla naravnost k bodočemu atiju (do ostalih, predvsem žensk, sem bila bolj plašna) in mu pokazala rokav jopice, ki je bil strgan, on pa je rekel: »Kot da bi vedela, da ti bom jaz kupil novo.« O tem, da sem posvojena, sem od njiju izvedela pred vstopom v osnovno šolo. Z mano sta bila odkrita in nikoli nista nič rekla čez mojo biološko mamo. Verjetno sem se od njiju navzela odkritosrčnosti in tudi iskrenosti. Saj, moj jezik me je že velikokrat »tepel«, ampak zahrbtnosti pač ne prenesem, ker sama enostavno nisem taka. Rada povem naravnost. Po osnovni šoli sem se vpisala na trgovsko šolo, ki pa je nisem končala. Se mi je očitno mudilo ženit, saj sem pri 17-ih postala že zakonska žena in kasneje rodila štiri otroke. Z njimi sem kasneje, ko so že odrasli, zaradi okoliščin, ki jih ne morem navesti, izgubila stike. Kar se poklicne kariere tiče, sem večinoma delala v gostinstvu, pa tudi kot akviziterka pri Pomurski založbi in zdaj v Posredovalnici rabljenih predmetov v okviru društva Kralji ulice. Okoliščine so me pripeljale ravno tja, kamor sem želela – v trgovino. Tovrstno delo mi leži, saj rada navezujem stike z ljudmi in spoznavam nove. Tudi od tistih, ki mi niso simpatični, se kaj naučim. Trudim se, da bi osebno (kljub letom) še zrasla.

SAJ, MOJ JEZIK ME JE ŽE VELIKOKRAT TEPEL, AMPAK ZAHRTNOSTI PAČ NE PRENESEM, KER SAMA ENOSTAVNO NISEM TAKA.

03
KRALJI
ULICE

NE SLEDIM
DOMAČIM NOVIČAM
WWW.BREZDOMCI.ORG

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

KRAJ LJU Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcem Kralji ulice, Incidna družba
04/11/2016 Kraljeva prodaja 16, 1000 Ljubljana

VELIKI BRAT

Vsak dan bolj sem presenečena, kako nam je naš »veliki brat« začel javno, neprikrito in vse bolj agresivno omejevati osnovne pravice ter izvrševati nadzor nad našimi življenji. Najprej naj omenim pravico do svobode govora. Marsikdo namreč še vedno verjame, da živi v dobi, kjer mu visoka tehnologija in razporedena mreža medijev končno omogočata odprt dostop do informacij in na drugi strani prosto medsebojno komuniciranje. V resnici pa so mediji postali zgolj eno izmed glavnih orožij za nadzor, omejevanje in zavajanje ljudi oziroma njihovega uma. Kot aktivistka proti sedanjemu razčlovečenemu kapitalizmu in borka za pravice ljudi najraje uporabljam spletne forume (kot mnogo mojih spletnih kolegov), preko katerih vsakodnevno bijemo vojno s t. i. moderatorji, ki naše prispevke sproti brišejo pod izgovorom sovražnega govora, v resnici pa gre zgolj za zatiranje »neprilagojenih«, ki bi s širjenjem resnice lahko izzvali množičen upor proti vladi. Tega se naši politiki tudi najbolj bojijo, kajne? Po drugi strani pa jih lahko vidite, kako brezskrbno hodijo na medsebojne razprave ob kofetkih in kako posmehljivo dopustniško izbirajo mandatarja, saj jih itak nihče ne priganja, ko pa se dobro zavedajo, da vladajo ustrahovanemu ljudstvu, ki že stoletja molče in s sklonjeno glavo opravlja svojo tlako in vdano kima svojemu »velikemu bratu«, četudi že ptički čivkajo »hlap-ci, hlap-ci!«. Kamor se obrnem, na busu, med sprehodom s psom, v trgovini ali v vrsti na banki, povsod poslušam tožbe ljudi, ki tarnajo nad sistemom, nad šefom v službi, nad upravo, nad celo državo skratka, a vendar je to vse, kar očitno Slovenčki zmoremo. Kaj nam pomaga, da smo pameten narod, če pa se ne znamo in ne upamo boriti za svoje pravice. Ker vlada nima več kje krasti, se pač spravlja nad že tako socialno ogrožene. Z novimi zakoni in podražitvami nas bodo kmalu obrali do samih spodnjic! Ker nesposobneži ne znajo omogočiti novih delovnih mest za brezposelne, so se raje lotili prejemnikov socialne podpore, tako da jim bodo kasneje v povračilo vzeli še lastno streho nad glavo in tako spravili na cesto še več ljudi. Po drugi strani pa so plače tako nizke, da je marsikateri zaposlen prav tako primoran iskati državno pomoč. Narobe svet! Namesto da bi vlada razmišljala, kako se izviti iz krize z gospodarskim napredkom, se zanima samo še za

imetje svojih državljanov in načine, na katere jim pokrasti še to, da bodo lahko še naprej na tuj račun gradili svoje imperije zunaj naših meja in uživali v razkošju. Že v samem zdravstvu lahko opazuješ, kako funkcionira naš »veliki brat«. Pred nekaj meseci sem prišla na pregled h kardiologu, h kateremu sem že več kot dvajset let (po srčnih operacijah) hodila na kontrole. On mi je v roke vehementno porinil kartoteko in me napotil, naj si poiščem drugega kardiologa, ker so se v njegovi ordinaciji »specializirali« izključno za samoplačnike. Si lahko mislite? Odpravil me je kot kako revno nadlego, od katere nimajo nič koristi, saj se vse vrtilo samo še okoli denarja. Nekaj tednov kasneje pri poročilih izvem, da gre pri tej ordinaciji za podobno ozadje kot pri tistem zloglasnem Barsosu ... Kamor se obrneš, sama mafija in korupcija. Na volitve sploh ne grem več, saj se vedno počutim kot ena od naivnih lutk, ki se jim politiki smejejo v brk, saj volja ljudi itak nima nobenega vpliva več. Vsi ti referendumi in volitve so navaden »fejk« zlagane demokracije, ki sploh nikoli ni obstajala in tudi nikoli ne bo, še najmanj v kapitalizmu! Joj, ljubi Bog, ko bi se tudi jaz naveličala stalno mleti te politične, socialne in medosebne krivice! Ko bi tudi meni, kot ostalim, dol viselo za vse skupaj. Da bi se vsaj enkrat spočila od vsega, kar je na tem svetu narobe, četudi je narobe vse! Res ne vem, zakaj se tako žrem zaradi stvari, ki jih ne morem spremeniti. Moj Indigo čut za pravico me je verjetno gnal že v maminem trebuhu in ne bi se čudila, če bi mi kdaj rekla, da sem brcnila vsakič, ko je šel mimo nje kak tajkun ali politik!

Gwen

UBIJ ME NEŽNO

To, kar si ti,
to, kar sem jaz.
Nenadoma je samo
misel,
popolni absurd.
Čutiti noč je
spet sinonim
krčevitega oklepanja
zmečkane odeje,
molitev za spanec,
ubij me nežno.

JeanN

NOVEMBRSKI ČAS

Hvala jeseni za lučke,
ki v vetru gorijo,
za ne bele cvetove,
ki samotno dehtijo,
za spomine,
ki neslišno slikajo drage,
smehljajo se nam,
a že se skrijejo v dimne daljave.

Hvala jeseni,
za novembrski dan,
za solze tolažbe,
ko ob grobu stojim sam.

Katarina Kalaba

OMARA SANJ

V TIŠINI TVOJIH MISLI
JE POLNA OMARA SANJ.
KRVAVEČI GLASOVI SKOZI MOJE OČI
RIŠEJO POT BREZ VESELJA.
NIKO LI VIDENI GRİČI
LOVIJO VSTOPNICE ZA NAJIN ŠOV.

SI ZAPEL NAJIN »SPALNICA BLUES«?
SI ZAPEL NAJIN »SPALNICA BLUES«?

OBLJUBE IN PAPIRNATI REZI,
GLAVE IN PRSTI,
KI SE IGRAJO S POLOMLJENIMI IGRAČAMI.

V TIŠINI TVOJIH MISLI,
TU JE OMARA, POLNA SANJ.

BARBARA KALIŠNIK

Drug drugemu bi lahko rešila življenje

Če bi bila nekoč samo ti in jaz,
sama,
brez silnih množic, ki pasejo zijala,
na povsem nerajski obali,
na močvirnatem obrežju v začaranem gozdu,
in bi ti imel rokavice in masko za potapljanje,
bi morda lahko drug drugemu rešila življenje.

Karmiss

foto: Žigažaga

KAJ POMENI ZMAGA IZBRISANIH NA EVROPSKEM SODIŠČU?

Skoraj desetletje in pol po izbrisu, 4. 7. 2006, je skupina pravnikov iz pisarne Studio Lana-Lagostena Bassi v Rimu vložila tožbo »Milan Makuc in drugi proti Sloveniji« na Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) v Strasbourgu. V tožbi je prijavila kršitve človekovih pravic, kot jih uzakonja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, za 11 tožnikov, ki jim je bil z izbrisom odvzet status stalnega prebivalca, zaradi česar so bili potisnjeni v skrajno ranljiv in socialno ter pravno marginaliziran položaj. Tožba je plod skupnih prizadevanj mreže posameznikov ter organizacij iz Slovenije in Italije, ki se zavzemajo za odpravo krivic, povzročenih z izbrisom, kot tretje stranke na strani tožnikov pa so v tožbo intervenirale tudi nekatere nadnacionalne organizacije. Po štirih letih, 13. 7. 2010, je ESČP odločilo na prvi stopnji in v večini točk dalo prav tožnikom. Ker pa se je slovenska vlada na odločitev pritožila, je o tožbi odločal Veliki senat ESČP in letos, 26. 6. 2012, izdal dokončno sodbo, na katero ni možna pritožba. V njej je navedel, da so slovenske oblasti kršile človekove pravice izbrisanim, in sicer v okviru treh členov konvencije: kršitev pravice do varstva zasebnega in družinskega življenja (8. člen), pravice do učinkovitega pravnega sredstva (13. člen) in prepoved diskriminacije (14. člen). Slovenske oblasti so izbrisanim kršile pravice z odvzemom statusa, pa tudi zato, ker do sedaj niso odpravile povzročenih krivic, čeprav je vsaj od leta 1999, ko je Ustavno sodišče o tem odločilo prvič, jasno, da je bil izbris neustaven. Tožbo na ESČP je vložilo 11 tožnikov, vendar je prvopodpisani Milan Makuc v času čakanja na odločitev sodišča žal preminil. Ostalo jih je še 10 in tožba je bila preimenovana v »Kurić in drugi proti Sloveniji«. Nazadnje je sodišče izdalo ugodno sodbo za šest tožnikov. Tem je zaradi prizadevanj krivic prisodilo odškodnino za nematerialno škodo v višini 20.000 evrov, medtem ko je vprašanje materialne škode zaenkrat pustilo odprto in bo o njem šele odločeno na nacionalnem ali evropskem nivoju. Preostalih štirih tožnikom sodišče ni ugodilo. Dvema zato, ker jima je bilo dovoljenje za stalno prebivanje izdano pred odločitvijo senata na prvi stopnji, ki je bilo mnenja, da gola povrnitev statusa zadostuje za popravilo krivic. Veliki senat, ki je o tožbi odločal po pritožbi slovenskih oblasti, se s takšno interpretacijo sicer ni strinjal, vendar ni imel pristojnosti, da bi odločitev spremenil. Dvema tožnikom pa ni uspelo zato, ker je sodišče menilo, da nista izkoristila vseh pravnih sredstev, ki so jima bila na voljo, saj v Sloveniji nista nikoli vložila prošnje za dovoljenje za stalno bivanje. Poleg tega je treba poudariti, da je Evropsko sodišče izdalo pilotno sodbo. To je mehanizem, ki ga uporablja, kadar razsoja v primerih, ki se tičejo večjih družbenih skupin, torej kadar gre za podobne primere, ki izhajajo iz istega strukturnega problema. Tako je ugotovilo, da so tožniki del skupine, ki jo sestavlja 25.671 izbranih posameznikov in posameznic.

Hkrati je ugotovilo, da nihče izmed njih ne more uveljaviti odškodnine v Sloveniji. Do danes namreč pred slovenskimi sodišči ni uspela nobena odškodninska tožba zaradi izbrisa. Vse so bile zavrnjene, večinoma zaradi zastaranja. Zato je ESČP slovenskim oblastem naložilo, da morajo v enem letu pripraviti odškodninsko shemo, po kateri bodo lahko vsi izbrisani uveljavili odškodnino, v tem obdobju pa ne bo odločalo o drugih tožbah izbranih. Enoletni rok poteče 26. 6. 2013. Kaj sodba ESČP pomeni za ostale izbrisane prebivalce, bo torej znano šele, če in ko bo država pripravila odškodninsko shemo. V primeru, da bodo slovenske oblasti vzpostavile ustrezen mehanizem, bo uveljavljanje odškodnin potekalo pred pristojnimi organi v Sloveniji. Z njim bo določeno tudi, komu bo priznana odškodnina in pod kakšnimi pogoji, ter kateri organi in v kakšnem roku bodo o tem odločali. Če pa slovenske oblasti tega ne bodo storile oziroma bo predlagana rešitev neustrezna, pa se bo po poteku enoletnega roka ponovno odprla možnost uveljavljanja odškodnin pred ESČP. V tem primeru bodo do odškodnine najverjetneje upravičeni tisti, ki so si že uredili dovoljenje za stalno prebivanje v Sloveniji, saj so ti pravno gledano v enakem položaju kot uspeli tožniki. Vendar pa to hkrati ne pomeni, da bo ESČP morebitnim novim tožnikom nujno prisodilo tudi enako visoke odškodnine, saj se osebne situacije posameznikov in posameznic med seboj zelo razlikujejo, navkljub izbrisu kot nedvomni krivici, ki je doletela vse izbrisane. Kljub temu da bodo nadaljnje možnosti glede uveljavljanja odškodnin znane šele v roku enega leta, pa organizacije, ki delujemo na področju poprave krivic zaradi izbrisa, ne mirujemo. V zadnjih tednih smo v okviru sestankov društva Civilna iniciativa izbranih aktivistov (CIIA) začeli široko javno razpravo o posledicah izbrisa ter primernih oblikah poprave krivic, v katero želimo vključiti čim več izbranih. S sestanki bomo nadaljevali tudi v prihodnje, zainteresirane pa bomo obveščali preko razpoložljivih medijev. Hkrati še opozarjamo:

*Ker zaenkrat ni znano, kako bo potekal proces vzpostavitve odškodninske sheme, zbiramo kontakte izbranih oseb zaradi obveščanja o novostih. Svoje kontakte nam lahko sporočite na telefon 041 99 66 32 (Irfan Beširević) ali 01 234 77 20 (Mirovni inštitut).

*Če v Sloveniji še nimate dovoljenja za stalno prebivanje, vam svetujemo, da zanj nemudoma zaprosite. Rok za vložitev prošnje po Zakonu o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic SFRJ v RS (ZUSDDD) poteče 24. 7. 2013. Če ob tem potrebujete pomoč, se lahko obrnete na zgornja kontakta.

*Spremljajte medije glede poteka priprave odškodninske sheme in glede sestankov društev izbranih.

Irfan Beširević (CIIA)

ČE SMO DELAVCI, KMETJE IN ŠTUDENTI POKOPALI SOCIALIZEM, MAR BO NAS POKOPAL KAPITALIZEM?

GREGOR B. HANN

foto: Žigajana

Izdelava naslovnice za Tlakovanke (bližnje izdaje izbora pesmi, aforizmov, šal)

Tiste usodne srede, 19. septembra leta Gospodovega MMXII, smo se na dvorišču pred skladiščem Posredovalnice rabljenih predmetov na ulici Milana Majcna v Ljubljani, to je nasproti Stare cerkve v Šiški, zbrali: Luna, Ron in avtor tega besedila. Prišel sem malo pred dogovorjeno tretjo popoldansko uro, pa sem se usedel v (rabljen) fotelj pred hišo in se prepustil sočnim žarkom. Zraven pa sem za vajo pisal kratke pesmice japonskega izvora, haikuje. Potem je prišla Luna ter prisedla. Nastal je naslednji haiku:

prihaja Luna
ura je petnajst čez tri
ponudi grisin

Prva vrstica predpisanih pet zlogov, druga sedem, in tretja zopet pet zlogov. Kratko in jedrnatno opisano doživetje nekega trenutka ... Nato je prišel še Ron. Vsak je imel svojo nalogo: Ron se je počasi lotil risanja grafita na bližnji zid (imeli smo dovoljenje lastnika), jaz pa sem bil fotograf. Luna je med drugim prinesla nekaj jedače in pijače ter nadzorovala nastajanje grafita, sem in tja pa pritiskala tudi na sprožilec fotoaparata. Z Luno sva izvedela nekaj, za naju novih, stvari glede grafitov – na primer to, da je pri grafitiranju izjemno koristen pripomoček »šablona«, ki je pravokotna kovinska plošča z drobnimi luknjicami, in da se barvo prši od čisto blizu, da je skoraj videti, kot bi pisal s flomastrom. Ron je med

nastajanjem grafita za naslovnico knjige Tlakovanke, ki bo kmalu izšla, pripovedoval o svoji zanimivi življenjski poti. O tem tukaj ne bom podrobneje pisal, ker menda namerava to enkrat napisati on sam v časopis Kralji ulice. Precej dinamike je prineslo tudi vreme, saj se je sonce umaknilo in prepustilo prostor včasih bolj, včasih manj izdatnemu dežju. Ron si je na glavo povezal bel kavbojski klobuk, ki ga je kar dobro varoval pred dežjem, oblekel si je tudi nekakšen površnik, narejen iz plastične vreče. Njega je dež še najmanj motil. Luni je že prej po telefonu najavil, da je to njegov pravi »dan za grafite« – ko te glava in roke ubogajo v največji možni meri. In kaj bo v tej skrivnostni knjigi na 120 straneh, imenovani Tlakovanke? In kaj sploh pomeni ta čudna beseda? Izraz je neologizem, skovanka iz besed »tlak« in »kovanec«. Tlak, ulica, brezdomci – saj razumete? Kovanec, nekaj vrednega – v našem primeru je to izbor prispevkov iz približno 70 številčk časopisa Kralji ulice: (krajših) pesmi, aforizmov, vicev, nadglasov, fotografij grafitov ipd. Dež je postajal vse izdatnejši, zato smo sklenili, da se bo risanje grafita nadaljevalo čez nekaj dni. Dokončan grafit pa naj bi (seveda s kvalitetnejšim fotoaparatom od mojega) posnel Žiga. In tako smo se razšli. Ron je šel kar peš, ker ni imel daleč, Luna je odšofirala svoj avto, jaz pa sem z izposojenim rdečim dežnikom (zahvala Janu iz skladišča!) ob svojem kolesu tudi odpešalil proti domu. Še zadnjič tistega dne sem se ozrl proti zidu, ki ga je krasil prekrasen vodoodporen grafit Tlakovanke.

Jurij Kunaver

foto: Jurij Kunaver, Luna Jurancić Šribar

INSIGNIJA KRIŽA

Pridi! In glej, prikazal se mi je konj mrtvaško blede barve. Tistemu, ki ga je jezdil, je bilo ime Smrt, za njim pa je prihajalo podzemlje. In dana jima je bila oblast nad četrtno zemlje, da morita z mečem, z lakoto, s kugo in z zverinami zemlje. (Raz. 6,8)

S tem odlomkom iz Svetega pisma bi vam rad povedal, zakaj sem si nadel ime Križar. Moj osebni križarski pohod traja, odkar pomnim, odkar v sebi nosim zavedanje samega sebe. Recimo od trinajstega leta. Vse, kar pišem, je oznanjanje čiste resnice. Ni dramaturških dodatkov, ki pritegnejo bralca. Ni laži. Čista alkimija. To je moja osebna križarska vojna, vojna enega človeka s samim seboj in silami teme v njem. To je vojna iz pradaavnine, boj človeka in iskanje smisla življenja. Tudi jaz sem jezdil konja, ki mu je bilo ime Horse. Je rjavi prah, je čarovnija in laž obenem. *Ad suspicionem vulneris tiro pallescit, audacter veteranus crouem suum spectat.* (Ko mlad vojak samo pomisli na rano, pobledi, star pa pogumno gleda kri.) To so resnične zgodbe iz življenja prekaljenega vojaka, ki je v svoji vojni našel spreobrnjenje in o tem priča. Ne pišem kronološko. Pišem, kar čutim in kadar čutim. Najbrž se sprašujete, če sem veren ali se le poigram z besedami. Verjamem, da je sin človekov prišel rešit grešnike, saj je pravičnih malo. Verjamem vase, ne pripadam pa nobenemu cerkvenemu ustroju, vseeno pa se identificiram kot kristjan. Moja zgodba je znana. Ne spadam sem, nisem iz tega časa, sem od prej. Nekdo se je zmotil, ko me je odložil v tej deželi med nebesi in peklom, kjer hodijo ljudje. Na začetku nisem tako razmišljal. Kot najstnik sem šel čez vse faze, se uril v vseh vrstah. V osnovni šoli sem bil punker, nato hipi. Pri trinajstih sem bil v prvih vrstah, ko smo kadili travo med vsakim odmorom. Nato smo tripali tri mesece skupaj, vsaj vsak drug dan. Pred osemnajstim sem bil že jezdec. Nisem jezdil v sončni zahod. Na heroinu sem odjahal v temo. Tema, kako sem včasih ljubil to besedo. Še vedno me vežejo nanjo določena čustva, ki jih v sebi ne morem zanikati. Okoli dvajsetih sem se resno začel uriti na večdnevni rave partijah in poleg že naštetega jemal tudi ogromno poživil. Nato je prišla in me objela prava tema, takšna resnična. Nastopila je faza darkerstva in okultnega. Moj oklep je bilo črno usnje od nog do glave. Ščutil me je pred zunanjimi vplivi, ščutil me je pred pravljičjo. V tistem obdobju sem delal v borzni hiši. V službo sem šel v obleki s kravato in poslovnim kovčkom v rokah. Če uporabim popularen slovenski izraz, bil sem maher. Služil sem ogromno denarja, delnice sem obračal kot okusno palačinko in njihovo slast okušal na službenem WC-ju. Takrat sem najraje mešal kokain s konjem (heroinom). Denarja sem imel zadosti in to je bil moj propad, saj sem imel sredstva za bojevanje. Vedno sem delal. Čudno, ampak nikoli se nisem spustil v resni kriminal. Takrat sem spoznal sorodno dušo. Malo Dalmatinko, pripadnico gotske subkulture. Kako sem jo imel rad. Opredeljevala sva se kot shizmatika in se oddaljevala od ustaljenih doktrin vere. Najprej je bilo vse bolj modna muha, počasi pa je preraslo v globoko verovanje in celo čaščenje gospodarja teme, ki mu je v prevodu ime Prinašalec luči. Kri za

kri. Živel sem med Šibenikom in Ljubljano, v telesu, polnem greha. Grešil sem zoper sebe in zoper moje bližnje. Punca me je hotela spametovati, bila je le vikend bojevnica, toda jaz sem imel svoj pohod, ki ga nisem mogel opustiti. Zaradi mojega konja sva se veliko pričkala in jaz sem ji dostikrat v poskusu sprave pustil krvavo rdečo vrtnico na blazini poleg njene glave, medtem ko je še spala. Kupil sem jo zjutraj, preden sem šel delat, ona pa je vstajala bolj pozno, saj je hodila na Akademijo za likovno umetnost. Ponavadi mi je vse oprostila. Ko sem se šel nekega dne rehabilitirati v Šibenik k svoji izvoljenki, se je vse sesulo. Ker sem gravitiral proti propadu, sem bil – dokler nisem prilezel iz brezna – seveda tudi na metadonu. Tega sem na pot skesanja in očiščenja vzel s seboj, pa tudi uradno zdravniško potrdilo sem imel v žepu. Na meji z »lepo našo« so me hrvaški policisti vzeli na muho. Saj se nisem čudil, tudi jaz bi samega sebe v tistih časih pregledal, če bi bil policist. V svoji pravičnosti so mi pregledali vse, kar sem imel s seboj in našli metadon, ki ga nisem skril. Zdravniško potrdilo so mi strgali takoj, ko sem ga pokazal. Sledil je podroben pregled. Celo razne kosti za izdelovanje nakita so lizali, češ, kaj če jih je namočil v LSD. Saj bi se smejal, vendar se nisem. Moj konj je ostal skrit med sedeži na avtobusu in žalostno sem gledal, kako odhaja z ostalimi potniki, jaz nevernik pa v rokah inkvizitorjev in rabljev. Če sem odkrit, sem kasneje še hodil na avtobusno postajo v Ljubljani in stikal med sedeži, da bi našel svoj (izgubljeni) skriti zaklad. Vendar ga nisem nikoli odkril. Morda pa le nisem imel sreče in nisem naletel na »tisti pravi« bus za Šibenik. Aja, policisti! Odpeljali so me na policijsko postajo na Reko in me zaprli skupaj z romarji iz še bolj nesrečnih držav, kot so bile naše na balkanskih tleh. Pozabil sem omeniti, da se je to dogajalo v času proti koncu vojne na Balkanu in vsi organi pravice so bili na trnih. Torej, na drugi strani sobe stoji osem kriminalistov, vampirjev, željnih krvi. Jaz stojim nag in si zakrivam svoje dragulje, obut le v nogavice. Da skrajšam, obtožili so me, da grem na Hrvaško vohunit. Ponižan in zmeden sem si želel, da bi spoznali tenak nasmeh moje bojne sekire. Da ne omenjam krize, ki me je pestila v celici. Od bolečin sem se z glavo zaletaval v zid. Cela postaja si je smeje ogledala šov, preden mi je eden od njih ponudil metadon, ki so mi ga vzeli. Tik-tak, levo, desno so se zibale stekleničke v prozorni vrečki. Rekel sem le »fuck you!« Odgovoril mi je, da ne bo ponavljal vprašanja, zato sem mu priznal, da res rabim. Nisem mogel verjeti, da mi je olajšal muke. Ker seveda nisem vohun, so me spoznali za krivega prenosu mamil in mi naložili denarno kazen. Nisem imel toliko denarja pri sebi in sem poklical avtoriteto, ki se jo bojim. To je moj no non-sense oče! Po petih dneh me je izvelel iz zapora in me odpeljal domov. S svojo drago sem se po treh letih odtujil in takrat se je začelo obdobje verske renesanse. In potem je bilo ...

Križar

RAZUM SI PRIZADEVA USTVARITI NAVIDEZEN RED TAM, KJER VLADA NAVIDEZEN NERED.

JURIJ KUNAVER

TATU ZGODBA

Tatu sem si dal vtetovirati pred približno mesecem dni. Naredil mi ga je prijatelj, ki je sicer profesionalni tatu mojster in to v studiu, kjer dela. Z izdelkom sem zelo zadovoljen, gre pa za dve japonski pismenki, ki pomenita ljubezen in harmonijo, obojega je v glasbi (ki je moj hobi) polno.

Mitja

POGOVOR Z MALARJEM

Prijatelja imam, slikarja po poklicu, ki mi večkrat pravi: »Bilo bi bolje, ko bi svoj foh ostavil in se izučil za tesarja!«

»Kako to misliš?« ga povprašam, on pa samo zavzdihne, kot da težko breme bi prenašal, pa v svoje prašne slike pihne.

»Denarja ni!« se naposled le izkašlja. »Poglej na primer tale platna, saj preden bodo kupca našla mi še strohnijo, fuj in fej, usoda odvratna!

Komu sem se tako zameril, da me pesti ta revščina nesrečna, da moram živeti tu, v tej neizmerni bedi, v tem ateljeju, ki mi je ječa!

Brez kupcev, brez dela, brez naročil se valjam tu iz dneva v dan in večkrat sem pomislil: – da bi se ubil? –, a kdo ve, kaj nas čaka onkraj groba, onkraj sanj?

Zato še vztrajam, pa čeprav kot bilka; brez volje, brez pravih čustev in strasti, navdiha ...« Pogledam ga sočutno in mu rečem: »Saj bo bolje.« A on samo z roko zamahne, češ: ne ga pihat!

Potem premolk nastal med nama je neroden in jaz, ki sem počutil se odveč, sem iskal kak izgovor neobhoden, da bi na hitro vzel slovo, pa smuknil preč,

ko me naenkrat poln upanja pogleda, a se takoj vzdrži in mi previdno de počasi: »Veš, sem slišal vest od našega soseda, da zdaj tvoj brat živi v Depalji vasi,

v prelepo novo hišo, da se je vselil, zna biti, da bi kakšno sliko rabil, mislim, saj nočem biti vsiljiv, a vse te prazne stene ...« »Ah, to, pozabi!«

ga prekinem in luč v očeh se mu ugasne. »Moj brat zdaj sedežno kupuje in nima cvenka za okraske ...« »Aha, oprosti, ker te sploh sprašujem ...«

me užaljeno zavrne in jaz, ker nočem delati prepira, ker vem, od kod ta užaljenost izvira, takoj klepet drugam obrnem:

»Kaj pa, recimo, tistele čudne vaze, ki se prašijo tamle v kotu, čemu si jih tako poslikal? Od tod vidim razne smešne pajace, podobne nekakšnemu robotu ...«

»To niso vaze, pač pa žare,« mi odvrne, »in tole, kar tu vidiš – to je motorist! S pogrebnim zavodom Domžale sem se pogodil, da jih poslikam za drobiž.«

»Prijatelj,«, mu rečem, »ne razumem te najbolje ...« in on, nervozno: »No, saj veš da motoristi gredo, kaj gredo, crkavajo kot muhe ...« »Da, da, tako je,« mu pritrdim, »letos na nebeško gredo

jih že 30 odšlo je in ti, kot zgleda, našel v tem si svojo tržno nišo?« »Hja, odvisno je, kako se gleda na vso to reč ...« mi v zadregi de potihlo.

»Razumem te, razumem; beda je beda! Recesija mnogo firm je zavila v črnino, gospodarstvo je iz reda, zdaj Evropi vlada temna sila.

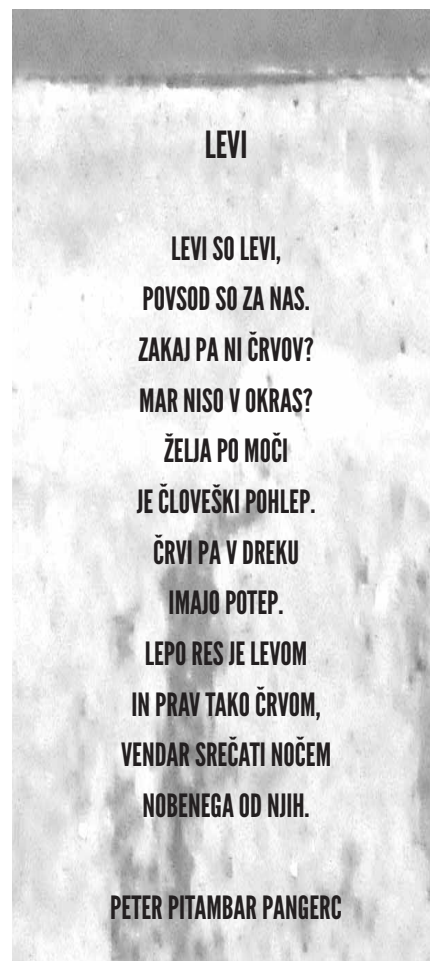
A povej mi rajši tole, mojster, prosim, če se da čimbolj odkrito, mar te kdaj v srcu oster kamen zbada krčevito,

mislim, ker zdaj delaš za podzemlje in so tvojemu delu priča le mrtvi prebivalci zemlje in pa gliste, črvi, krti?«

»Komur je v Louvru, v Pradu dano nekoč viseti,« mi odgovori počasi, »ta bo pač visel, drugi odidemo v jamo in naše slike z nami, kaj se hoče, taki so časi ...«

In zadovoljen, ker tak odgovor sem dobil, prijatelju pristrčno stisnem roko, in opogumljen se od njega poslovim, saj vem, da kljub težavam bo še vztrajal s svojo stroko!

Matej Krevs

LEVI

LEVI SO LEVI,

POVSOD SO ZA NAS.

ZAKAJ PA NI ČRVOV?

MAR NISO V OKRAS?

ŽELJA PO MOČI

JE ČLOVEŠKI POHLEP.

ČRVI PA V DREKU

IMAJO POTEPI.

LEPO RES JE LEVOM

IN PRAV TAKO ČRVOM,

VENDAR SREČATI NOČEM

NOBENEGA OD NJIH.

PETER PITAMBAR PANGERC

ZDRUŽENJE PROTI SPOLNEMU ZLORABLJANJU

010
KRALJI
ULICE

S Katjo sva se dobili na sedežu Združenja proti spolnemu zlorabljanju (prve slovenske nevladne organizacije za pravice zlorabljenih otrok), katerega predsednica je od leta 1994, pred tem pa je kot kriminalistka delovala na področju odkrivanja kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost otrok. Pravzaprav sva se poprej srečevali na nekajmesečni delavnici, ki jo je vodila v smislu usposabljanja na temo spolnih zlorab, za zaposlene v vladnem in nevladnem sektorju.

foto: MG

Kaj je osnovni namen združenja in katere so dejavnosti, s katerimi se ukvarjate?

Osnovni namen našega delovanja je psihosocialna pomoč žrtvam spolnega nasilja, specializirani pa smo za problematiko spolnih napadov na otroke ter tudi delo z odraslimi, ki so preživeli zlorabe v otroštvu. Naš osnovni cilj je zaščita otrok, opolnomočenje uporabnikov, še posebej nezlorabljačim staršem, ozaveščanje za prepoznavanje in prijavljanje spolnih napadov, povečevanje občutljivosti družbe do problema spolnih zlorab in ustrezno informiranje. Dejavnosti, s katerimi skušamo to doseči, so: podpora z osebnimi pogovori, individualno svetovanje, telefonsko svetovanje na brezplačnem telefonu (v smislu prve psihosocialne podpore), skupine za starše ali odrasle žrtve, ki so preživele zlorabo v otroštvu, v program pa sodi tudi zagovorništvo ter fizična opora in spremstvo na institucije (centre za socialno delo – v nadaljevanju CSD-je, policijo ...). Naj omenim še delavnice, namenjene ozaveščanju o otrokovih pravicah, prilagojene osnovnošolski mladini, ki jih brezplačno (tudi za tujejezične učence)

izvajamo po osnovnih šolah.

Obstaja kakršna koli vladna služba ali organizacija, ki bi bila primerljiva z vašim združenjem oziroma ki se ukvarja s tovrstno problematiko?

Pravzaprav ne, v državnih institucijah pa se ta problematika obravnava v okviru CSD-jev, toda žal še brez specializacije. Spolne zlorabe so namreč področje, ki je še vedno tabuizirano, družba se z njim nerada sooča in dejstvo je tudi, da če problema ne želiš videti, ga posledično ni treba reševati. V času socializma se je o zlorabah govorilo zelo malo, prav tako o tem ni bilo znanj, zato je bilo tudi razkrivanje zlorab v družinah slabše. Danes je tovrstno nasilje bolj razkrito, zagotovo pa je trend statističnega naraščanja teh zločinov tudi odraz današnjega časa. Zlorabo moči in izvajanje nasilja z različnimi oblikami nasilja družba prepogosto tolerira. In če so vrednote v neki družbi tako ohlapne, do nasilja prihaja prej in lažje. Tudi spolni napad na otroka je nasilje in žal storilci tudi s tovrstnimi zločini sproščajo svoje napetosti.

Sodelujete tudi z drugimi sorodnimi organizacijami in kako bi ocenili to sodelovanje?

Naša želja po sodelovanju je vedno prisotna, toda želimo si predvsem sodelovanja, znotraj katerega bi poenotili poglede na nekatere nedorečene systemske rešitve, ko gre za zaščito otrok. Seveda pa se mnoge NVO, ki so (sodeč tudi po številu zaposlenih) sčasoma postale kar institucije, z »vznemirjanjem« države oziroma njenih institucij nočejo ubadati.

Kakšen je odnos družbe do problematike, s katero se ukvarjate? Kaj pogrješate in kaj bi morda pohvalili?

Zgolj pisanje o spolnih zlorabah še zdaleč ne pomeni detabuizacije problematike spolnih zlorab. V bistvu odnos družbe do tega jasno odslkavajo izjave strokovnjakov iz omenjenega področja, izrečene v smislu: »Ali je danes že dotik otroka spolna zloraba?« Tak pogled v celoti ustreza storilcem in kaže na to, da nas veliko bolj skrbi zanje, kot pa za žrtve. Poleg tega se taka naravnost kaže tudi v podkrepitvah strokovnjakov, ki stalno izražajo skrb, da ne bi prišlo do stigmatizacije obtoženih, še preden jim je krivda dokazana. To je problem drugih institucij in medijev in ne institucij, odgovornih za zaščito otroka. Prisotnost tovrstnih skrbi, dvom v sporočila otrok in razne subjektivne ocene krepijo storilce in v resnici ponovno tabuizirajo problem. To potrjuje tudi

odziv strokovnjaka – ta je namreč po izjavi otroka, kaj vse je trpel s strani osumljenca, osebo, ki je o tem spregovorila in hotela zaščititi otroka, vprašal: »Ali mislite, da bi to res počel?«

Zato sem mnenja, da če nekdo ni strokovno usposobljen ali noče delovati na tej problematiki, naj se s tem ne ukvarja. To je v današnjem času nesprejemljivo. Gre pa tudi za same postopke. Cenimo to, da tudi posamezni strokovnjaki na CSD-jih sami vidijo nujnost potrebe po jasnejšem definiranju postopkov za zaščito otroka, kar bi jim dalo po njihovem mnenju tudi večjo gotovost, varnost in moč pri njihovem delu. Jasno pa bi bila s tem definirana tudi odgovornost. Najlažje je to odklanjati in reči: »Imamo že preveč pravil.« Vzpostavljen mora biti sistem zaščite otroka v smislu preglednih in vnaprej določenih korakov in ukrepov CSD-ja. V praksi je namreč vse v rokah socialnih delavcev na CSD-jih, kjer lahko bodisi zaradi neznanja bodisi v strahu pred tožbami ukrepajo nestrokovno, z zaostanki ali pa preprosto ne ukrepajo.

Zaščita (predvsem otrok, ki so med najbolj ranljivimi) pred nasiljem je podprta z več zakoni, pa vendar – kako to poteka v praksi?

Z že obstoječo zakonodajo in na osnovi Konvencije o otrokovih pravicah se lahko v celoti zaščiti otroka, če je to potrebno. Torej slaba zakonodaja ali pomanjkanje zakonov nikakor ne bi smela biti opravičilo, zaradi katerega otrok ne bi ustrezno zaščitili. Ponovno pa je treba pri tem poudariti znanja strokovnjakov in njihovo resnično pripravljenost, da otroka zaščitijo. Pri tem lahko in morajo v ta proces zaščite otroka vključiti vse, ki lahko pri tem pomagajo in seveda tudi tisti del ožje in širše družine, ki otroka želi zaščititi. Brez prepoznavanja otrokovih potreb in potreb ter možnosti in sposobnosti njegove družine, da ga lahko resnično zaščiti, pa lahko zaščita otroka tudi izostane. Prevečkrat v osnovi pozabljamo, da žrtev lahko zaščitimo in podpremo najprej in predvsem s tem, da ji verjamemo, saj ji s tem tlakujemo pot okrevanja. Predvsem pa je nujno povečati zaupanje družin in tudi drugih posameznikov in institucij do CSD-jev. Oni imajo v rokah »škarje in platno«, ko gre za zaščito otroka. In seveda ni dobro, da zaznavamo vedno več pričakovanj in želja uporabnikov, naj o problemu, s katerim se obračajo na našo NVO, ne seznanjamo pristojnih CSD-jev. Takšna pričakovanja so za nas zaskrbljujoča in morala bi biti

zaskrbljujoča tudi za centre. Veliko energije in prepričevanj vlagamo v to, da uporabnike prepričamo, da je sodelovanje s CSD-jem res v največjo korist otroka in tudi edina pot za zaščito otroka. Naš cilj je seveda tudi, da bi po razkritju zlorabe, osumljenec dobil ustrezno kazen. Toda zavedamo se, da vsak primer ne bo pripeljal do obsodbe osumljenca, kar pa še ne pomeni (kar večkrat poudarjamo), da se zloraba ni zgodila. Najbolj pomembno je, da je otrok zaščiten. In to je za nas merilo dobrega dela vseh nas.

Čemu pripisujete razlog za počasno reagiranje ali celo neodzivnost institucij?

Omenila sem že strah posameznikov, ki se ukvarjajo z zaščito otrok, da si ne bodo nakopali odvetnikov tistih, ki so zlorabili otroka! Gre pa tudi za nerazumno odtujenost in izostanek empatije do otrok in družin s strani nekaterih strokovnjakov, ki jih lahko mirne vesti imenujem »birokrate«.

Ta kot izpostavljen »strah«, kar pogosto paralizira delo na zaščiti otrok in krepitvi ter pogojuje razmišljanje, da mora že obstojati (in po možnosti biti prisotna že obsodba storilca) dokončna ugotovitev, da je bil otrok žrtev kaznivskega dejanja! Še posebej

se to kaže, ko ima »osumljenec« neko družbeno moč ali izkazuje prepričanje, da jo ima. Toda obtožnica ali obsodba je vendar stvar tožilstva in sodišča! S svojimi odločitvami sicer tudi te institucije tako posredno lahko zaščitijo otroka, toda to je prepozno in nikakor ne sme in ne more biti odločilno za zaščito otroka! S strani CSD-ja bi morali za »uporabo« mehanizmov za zaščito otroka izhajati iz tega, da se le-ti uporabijo že »če obstoji tveganje, da je otrok ogrožen«.

Kaznivo dejanje sme biti zgolj zadnje merilo za zaščito otroka! Je pa seveda za mnoge najbolj enostavno in »prepričljivo« merilo.

Morda primer dobre prakse?

Seveda so, toda o njih vendar ni treba govoriti! Ne pričakujemo vedno najprej hvale in nato nekje daleč v ozadju omembo npr. nekkih »majhnih napak«! Sistemi delujejo desetletja in desetletja in ve se, da načelno delujejo v korist otrok in družin! In ravno zato je treba izpostavljati probleme, s katerimi se soočamo! To je vedno osnova oblikovanja dobre prakse! Prosim vas, saj nismo otroci, da bi si morali dajati vedno znova eden drugemu pogum in podporo na način »priden si, dobro, to si lepo naredil, a bova še enkrat, glej- tako« itd. To se namreč

v razpravah pričakuje (sprejeli smo te in te zakone ..., imamo pravilnike, naredili smo ..., delamo ... , morda celo - res ni še zadosti znanj ... itd.)! Zresnimo se, smo odrasli in dolžni smo zaščititi otroke, ter s tem ciljem nosimo tudi svojo odgovornost, da doprinasmo k spremembam, ki to zaščito še bolj podpirajo in krepijo.

Vaše življenjsko vodilo ali zakaj vztrajate na tem (nehvaležnem) področju?

Iskreno, res ne vem več! Vedno znova sem jezna, da se stvari tako počasi premikajo, ampak vseeno vedno znova upam, da bom z mojim »teženjem« kaj doprinesla k hitrejšemu premikanju. Verjetno to ni najbolj inteligentno, saj pravijo, da kdor molči, devetim odgovori, ampak tako je, takšna sem.

Kdor bi potreboval pomoč, ali ga zanima več o programu Združenja, lahko pokliče na tel.: (01) 43 13 341, brezplačno številko 080 28 80, piše na mejl: spolna.zloraba@siol.net ali zd.proti.spolnim.zlorabam@volja.net oziroma lahko obišče spletno stran: www.spolna-zloraba.si.

MG

011
KRALJI
ULICE

PRIKAZ RAZISKAVE »BREZDOMSTVO – TIHI UBIJALEC«

Na internetu (<http://www.crisis.org.uk/data/files/publications/Homelessness%20%20a%20silent%20killer.pdf>) je v angleščini dostopno eno od zadnjih (iz decembra 2011) raziskovalnih poročil angleške organizacije Crisis, ki se ukvarja z žalostno temo smrtnosti med brezdomnimi. Poročilo ugotavlja, da je umrljivost med brezdomnimi v Angliji precej večja od umrljivosti drugih ljudi. Ti v povprečju dočakajo 77 let, brezdomni pa 47, ženske celo samo 43. Vzroki smrti se med brezdomnimi in drugimi razlikujejo. Medtem ko ljudje v splošnem najpogosteje umirajo od bolezni, brezdomni umirajo precej pogosteje zaradi zunanjih vzrokov. Glavna razloga za smrt brezdomnih sta po rezultatih poročila alkohol in prepovedane droge, katerih zloraba je odgovorna za nad tretjino prezgodnjih smrti. Pri tem naj dodamo, da zloraba alkohola in substanc predstavljata tako vzroke kot posledice brezdomstva. Poleg tega brezdomni v Angliji umrejo devetkrat pogosteje zaradi samomora, trikrat pogosteje zaradi prometnih nesreč, trikrat pogosteje zaradi padcev in dvakrat pogosteje zaradi okužb. Biti brezdomen je torej izjemno

težko, tako v smislu telesnih kot duševnih obremenitev. Poročilo na osnovi rezultatov daje dva pomembna sklopa priporočil. Prvo se nanaša na potrebo po izboljšanju zdravstvenega stanja brezdomnih:

- treba bi bilo prestrukturirati zdravstveni sistem, ki bi z dajanjem prednosti brezdomnim moral zmanjšati razlike v zdravju med brezdomnimi in drugimi;
- organi, ki načrtujejo delovanje zdravstvenega sistema, bi morali vključevati tudi predstavnike stanovanjskega sektorja in brezdomskih organizacij;
- v sistemu bi morali na vseh ravneh odstranjevati ovire pri dostopu do zdravstvenih storitev za brezdomne;
- službe za telesno in duševno zdravje bi se morale povezovati na način, ki bi zagotavljal celovit in integriran pristop;
- povečati bi bilo treba ponudbo programov na področju alkohola in drog ter za uporabnike z »dvojnimi diagnozami«.

Drugi sklop priporočil se nanaša na potrebo po spremembi zakonodaje, ki naj bi brezdomnim dajala pravico do smiselne in dostopne ter sprejemljive pomoči in svetovanja, ter do nujnih namestitvev, ko bi jih potrebovali. Ugotovitve te angleške

raziskave ter njena priporočila so povsem skladna z ugotovitvami in priporočili deloma podobne raziskave z naslovom »Brezdomstvo, zdravje in dostopnost zdravstvenih storitev«, ki smo jo izdelali v letu 2009 in je dostopna na domači strani društva Kralji ulice.

Bojan Dekleva

NEK AJ

cestnih

MODROVANJE

Čez nekaj časa boš spoznal rahlo razliko med držanjem za roko in oklepanjem duše, spoznal, da ljubezen ne pomeni odpiranja in da družba ne pomeni varnosti.

Spoznavati začneš, da poljubi niso pogodbe in darila niso obljube, priznavati začeniš svoje poraze z dvignjeno glavo in odprtimi očmi; s pokončno držo odraslega in ne s potrlostjo otroka!

Naučiš se graditi vse svoje poti danes, ker so jutrišnja tla preveč negotova in spolzka za načrtovanje.

Spoznal boš, da te celo sonce opeče, če se mu preveč izpostavljaš.

Vexler

BREZDOMEČ

Z litrco najcenejšega v roki posedam in gledam, še Prešern se čudi, ko mimo njega brezglavo hitijo, sklonjenih glav in v lepih oblekah, s stresom v srcu, zaskrbljenih obrazov.

Postojte, izvolite požirek cenene vina, z vami delim, kar imam ... Imam pa svobodo, imam srce, pa tudi nekaj vina vam še dam.

Ne obračajte se stran, sem samo stari klošar, ki še vedno življenje živi. Na Prešercu med množico žalostnih ljudi, iščem iskric, ki sijejo iz oči. Nasmejte se, zakaj ni smeha na vaših obrazih?

Imate vse, zato lahko podarite kak cent,

včasih si srečo moram kupiti. Resda je plehka in kisla kot hudič, a potrebujem jo za jutri, jutri je še en dan, ki gre v nič.

Ruža

HUDIČ SE SMEJI

Velike ribe in male ribice so za naslednjih 2000 let popušile, prihajajo vodnarji. Za naš planet in sedem milijard črvičkov na materi Zemlji, je sprememba zaželena. Naši potomci bodo ukinili denar, zlato in nasilje, poležavali bodo v senci in imeli nore ideje.

Hudič se smeji, bog pa se za glavo drži.

Kavica

OB MALI LUČKI

Ostaja mu prašna pot, nazadnje le upanje, korak ga nese tja, kamor sonce zahaja, vedoč, da sreča počiva ob mali lučki, ki sveti za vsakogar. Vsak jo nosi za seboj, kot popotnik svojo dušo.

Matej

BRATCI

Še bo novih poti, bratci moji, še bomo vino pili, trgali sanje in še izgubljali v noč, še naprej po cestah kraljevali, kralji pogumni, ne dajmo se. Podprimo drug drugega, v družbi je moč.

Naj klečeplazi, naj se priklanja, kdor se je zlomil pod težo gorja, naj ve, da sreča je v drobnih stvareh, skrita ljudem in ne na očeh in ne v velikih kosih zlata.

Katarina Kalaba

STRELOVOD ZA SLABO VOLJO

Prodajal sem pri parkomatu na Trdinovi, na svoji običajni prodajni lokaciji, ko mimo mene prinese možakarja 45-ih, 50-ih let, ki ga prijazno povprašam, če bi kupil Kralje. Ta pa začne vpiti name: »Stran, stran, prekleti klošarji!« Dodal je še par pikrih, ki jih raje ne bi prenesel na papir. Odvrnil sem mu, naj se ne razburja, saj mu nisem storil nič žalega. Vendar se je še kar vsajal name in mi grozil, verjetno je potreboval malce sprostitev. To me je čisto vrglo iz tira, zato sem raje zaključil s prodajo za ta dan, ne bi si namreč želel, da bi slabo voljo, ki je prešla name, zdaj jaz stresal na ostale kupce.

Beno

MOJ MOŽ

Prišla sem na detoksikacijski oddelek v Ljubljani in program na pol končala. Vmes sem srečala ljubezen mojega življenja, ki je sedaj že moj mož in moj srček. Nekaj časa sva spala v bivšem Kolizeju, nato v zapuščeni hiši, kjer sva pač našla prostor. Življenje na cesti je težko. Hvala bogu imam ob sebi sorodno dušo, ki me ljubi. Zdaj imava stanovanje, imam svojo družino in upam na boljšo prihodnost. Seveda so mi Kralji ulice pri tem zelo pomagali. Ljubim svojega moža in on je zame vse. Živim za njega in on to ve.

Špela Blatnik

KLETVICE

Nek petek sem prodajal časopis na Trdinovi, pri avtomatih. Bil je dober dan, sijalo je sonce, ljudje so bili prijazni in radodarni. Nakar je prišla mimo gospa srednjih let. Najprej je niti opazil nisem, saj se mi je približevala s hrbtne strani. Šla je mimo in ponudil sem ji revijo. Najprej je šla kar dalje, potem pa se je kakšnih 20 m stran ustavila in se vrnila, izrekla nekaj krepkih, v stilu, zakaj moramo na vsakem koraku težiti. Bil sem presenečen nad izborom kletvic, ki jih je imela

na zalogi. Opravičil sem se ji, povedal, da jaz pač ne morem biti odgovoren za to, kako prodajajo drugi, res pa lahko odgovarjam za svoja dejanja. Vidno je bila presenečena nad mojim odzivom. Iz torbice je potegnila denarnico, mi dala 5 € in se mi opravičila za grde besede. Povedala mi je, da ima slab dan in me nikakor ni želela užaliti, zato se mi globoko opravičuje. Opravičilo sprejeto.

Perice

ANEKDOTE IZ PRODAJE

SPET V PRODAJI

Z mojem sva šla prodajat Kralje in na ovinku pred dnevnim centrom mi je nek mladenič dal 5 €, da sem šla lahko po hrano v trgovino. Rabiva pač sredstva za jesti, za življenje. Pa tudi malo toplote in sočutja. Oba. Kakor koli, po dolgotrajnem spopadu, psihičnem in fizičnem, sva spet začela prodajati Kralje ulice, vse to za lažje preživetje. Mož mi vedno stoji ob strani. Finančno ne more, me pa podpira moralno. Ljubim te, Tadej Blatnik.

Špela

PRIJAZNOST SE SPLAČA

Prodajal sem na istem mestu, ko pride do parkomata gospa, ki je hotela plačati parkirnino. Pri tem ji je zmanjkal evro in pol, zato sem se ponudil, da ji založim razliko. Bila je presenečena v stilu »saj ti še zase nimaš zadosti«, ampak potem sva se dogovorila, da vseeno vzame drobiž. Zaradi tega pa res ne bom na kaki izgubi. No, že čez kake 15, 20 minut se je vrnila in me bogato poplačala za uslugo, saj mi je donirala kar 15 €. To pa so bile obresti od sile. Dobro delo se očitno vedno poplača, tako ali drugače.

Beno

NADURE

Okoli polnoči sem na Čopovi »vzgal« eno vztrajnostno (delal sem nadure na področju uličarske kraljevine, tj. prodajal časopis). Pa pride mimo gospod, ki je bil videti kar židane volje. Pristopil je in me vprašal, kako kaj biznis, med drugim se je pozanimal tudi, kaj sem prej počel v življenju oziroma kaj je moj poklic. Razbil sem mu, da sem navaden elektromehanik, vendar tudi priučen picopek, opravljal pa sem celo zaključna dela v gradbeništvu. »No,« pravi on, »me veseli, da sva se srečala.« Tudi sam sem ga vprašal, kaj je njegova profesija. »Nekaj precej podobnega,« poreče »zaključna dela v medicini«.

Seveda mi ni bilo čisto jasno, kaj s tem misli, zato sem ga začudeno pogledal in prosil pojasnilo. Z nasmehom mi je obrazložil, da se ukvarja s pranjem pokojnih v mrtvašnici. Še malo sva poklepotala, povabil me je na pijačo in res sem podaljšal z delom do poznih ur.

Danilo Š.

REDNI KUPCI

V anekdoti bi se rad osebno zahvalil gospodu Rozmanu, ki se vedno, ko prodajam Kralje, ustavi in z njim rečeva kakšno, vedno pa tudi kupi Kralje ulice. Lep pozdrav gospod Rozman in še veliko dobrih in prijaznih besed. Hvala.

Tadej

AUGUSTIN

Sobota popoldne je in intenzivno prodajam na Čopovi, ko mi naproti pride družina (oče in mati in sin). Ravno se lotijo odklepanja koles, priklenjenih ob stojalo za kolesa, jaz pa jim priljudno ponudim časopis, že vnaprej vedoč, da so nemško govoreči tujci. V angleščini jih samo pozdravim, tokrat brez namena ponujanja časopisa, vseeno pa se zapletemo v krajši pogovor. Gospod me vpraša po »poreklu« časopisa, zanima ga tudi, če je to cestni časopis. Izkaže se namreč, da je on eden izmed glavnih urednikov pri Augustinu. To je avstrijski cestni časopis iz Graza, ki se prodaja za

2,5 €, glede prodaje pa so, tako mi pojasni, precej bolj striktni glede tega, kdo in kako prodaja časopis. Če pride prodajalec po časopis pod vplivom alkohola ali droge, ali če se ugotovi, da je kako drugače kršil pravila prodaje, dobi najprej prvo opozorilo, če pa se situacija ponovi, mu dokončno prepovejo prodajo. No, prijazen možakar in obenem urednik je na koncu našega druženja kupil časopis za pošteno ceno, ki jo je sam določil, jaz pa sem mu zaželel: »Auf Wiedersehen und Gute Reise.«

Danilo Š.

IZKUŠNJE

Ko pade v prodajo Kraljev, seveda človek dobi občutek, katere ljudi je sploh smiselno vprašati, če morda želijo revijo. V kategorijo tistih, ki jih večinoma sploh ne vprašam, sodijo »kravatarji«, »fine« dame s petkami ter temnopolti. Ne me narobe razumeti, saj ne da bi imel kaj proti tem ljudem, a človek se enostavno naveliča z glavo butati v zid, se pravi brezuspešno jim ponujati revijo. Me je pa zadnjič vsemu navkljub presenetila neka temnopolta gospa, ki me je prosila, če ji lahko pokličem taksi. Seveda sem to storil, ona pa mi je, ko je v taksi že zložila vse stvari, v zahvalo v roke stisnila 2 €.

Stripi

ANDREA

Na turoben in deževen dan sem prodajal Kralje pri Nami, ki je sicer bolj po redko moja prodajna lokacija. Tedaj mi je nasproti prihitel gospod iz Genove, ki že nekaj let živi v Sloveniji in ki ga vsaj dve leti srečujem ravno ob prilikah prodaje. Ime mu je Andrea in ni se še zgodilo, da mi ne bi vsaj odzdravil ali si vzel minuto (ali več) časa zame. Tega dne se je očitno odpravljal na obisk domov, ampak ne glede na to je s poslovnim aktovko stopil k meni, mi segel v roko in mi stisnil 20 €, češ da mi ne bo treba v tem deževnem vremenu stati tam v nedogled.

Danilo Š.

TURNIR V MALEM NOGOMETU NA POLJANSKEM IGRIŠČU, 15. 9. 2012

Nogometaši Kraljev ulice smo že petič sodelovali na zdaj že tradicionalnem turnirju v malem nogometu, ki ga organizira ŠD Poljane. 15. 9. smo se zbrali na igrišču, kjer smo sploh začeli svojo nogometno kariero in nismo niti sanjali, da bomo z žogo in športom tako uspešni. Fantje so na ulici bolj kot ne lačni in žejni, ko zima trka na vrata, pa pritisne še mraz. Kot njihov selektor sem ponosen nanje, ko pridejo vsako sredo na trening in ko se na turnirjih borijo in se hočejo dokazati. Lahko jim rečem le: bravo fantje! Sedaj pa k turnirju, ki se je odvijal na naši Marakani, kot smo ga krstili nogometaši sami. Sodelovale so ekipe Laba, Policaji, Veseli ventilčki, Kralji ulice 1 in Kralji ulice 2. Moji fantje so seveda imeli na piki Policaje in tudi v načrtu premagati jih, saj imajo z njimi po mojem največ stikov. Tokrat jim ni uspelo, so jih pa povabili na prijateljsko tekmo v upanju, da se ne bodo ustrašili izziva. Z ekipama Laba in Veseli ventilčki pa že tako sodelujemo, redno se udeležujemo naših prireditev. Imeli smo res lepo sončno soboto in prijetno druženje ob brcanju žoge. Je pa imel ta turnir še poseben pomen zame in za Vilija Volaja, saj sva se poslovila od aktivnega igranja nogometa prav na igrišču, kjer smo Kralji ulice začeli z igranjem nogometa. Obema je bilo v čast igrati za Kralje ulice in za brezdomsko reprezentanco Slovenije in upam, da bodo fantje, ki so naju nasledili, doživljali trenutke podobno kot midva v tej čarobni igri. O uvrstitvah tokrat ne bom pisal, saj je v ospredju predvsem druženje in prijetna zabava, zato smo zmagali vsi, ki smo se udeležili turnirja. Po koncu smo se družili še ob pici, mora pa biti tudi kakšno pivo, saj smo vendar nogometaši. Skoraj sem pozabil omeniti našega fotoreporterja Borisa, ki je vse dokumentiral s fotografijami in je bil tako vnet, da je skoraj skuril fotoaparat. Kot selektor ekipe pa vas seveda še enkrat naprošam za kakšno donacijo, ki bi bila zelo dobrodošla. Pojavil se je namreč velik problem, saj bomo morali najem dvorane, kjer smo do sedaj brezplačno trenirali, ŠRC Triglav za Bežigradom, doplačevati, naš račun

foto: Boris

foto: Boris

športnih Kraljev pa je seveda omejen. Želim si, da bi fantje čez zimo lahko trenirali, saj volja obstaja. Za vsako donacijo se vam že vnaprej prav lepo zahvaljujem, kot tudi celotna nogometna ekipa Kraljev ulice.

Selektor Dare Majtan

Zahvala gre tudi gospodu Egonu Eferlu, ki nas je takole razveselil s svojim pismom:

Spoštovani selektor gospod Dare Majtan,

v junjski številki Kraljev ulice sem prebral članek o Turnirju prijateljev in Vašo željo po potrebi bilo kakšne športne opreme. Ker kot bivši nogometaš še vedno vem, da nogometa ni možno igrati brez primarne žoge Vam pošiljam v prilogi skromen prispevek za nabavo.

Samo kot informacijo: pred davnimi 50. leti sem bil nekako dve leti najboljši slovenski nogometni vratar pri takratnem štirikratnem prvaku republike Slovenije NK "Branik" iz MB, nato sem branil prvo in nekaj naslednjih tekem novoustanovljenega NK "Maribora", nato prvo in nekaj naslednjih tekem tega kluba v takratni II-zvezni nogometni ligi Jugoslavije. Vi in Vaša generacija si sploh ne morete predstavljati s kakšnimi usnjenimi žogami smo takrat igrali, ki so se ob dežju napile, da je iz njih voda kar tekla, a vendar je bilo lepo, tako kot naj bo Vam in Vašim izbrancem v naslednjih tekmah pri katerih želim obilo uspeha predvsem pa igalnega užitka.

S spoštovanjem

Egon Eferl

ODPISANI ČAKAJOČ GODOTA

Gledališka skupina OdPisani je neodvisna skupina, ki deluje od leta 2008 v sklopu programa Univerza pod zvezdami. Je prostor srečevanja in druženja različnih posameznikov. V juniju in oktobru smo ustvarjali novo krajšo predstavo, Čakalnico. Različne čakalnice so mnogokrat nepričakovano mesto srečanja različnih ljudi, njihovih zgodb in svetov. O čem se ljudje v njih pogovarjamo, kakšni so, kakšno je vzdušje v prostoru? O tem smo se spraševali na vajah. Predstava je nastajala podobno kot vse naše predstave; izhajali smo iz svojih življenjskih izkušenj in kritičnih misli. Preko improvizacijskih gledaliških vaj uprizarjanja Čakalnice smo se izkustveno poglobljali v zgodbe in problematike, ki so se odpirale ter jih raziskovali iz različnih zornih kotov.

Oktobra smo iz nekaterih prizorov ustvarili scenarij. Izbor scen je bil odvisen predvsem od stalne udeležbe članov OdPisanih na vajah, ta pa je mnogokrat negotova, zato smo se pri ustvarjanju scenarija temu pač prilagodili.

Idejna zasnova je bila naše spoznanje in kritično opažanje sodobnega sveta, v katerem smo se ljudje navadili, da kar naprej čakamo na rešitev svojih težav. Pričakujemo, da bo naše osebne (in družbene) težave rešil nekdo drug – recimo država, zdravniki, starši, prijatelji, šolstvo in socialne ustanove. Kdo je ta drug in na kaj čakamo? Vprašanje je, ali bo ta nekdo res rešil težave namesto nas in kakšno skupnost ter družbo s takšnim odnosom ustvarjamo? Pritožujemo se nad problemi sodobne družbe, hkrati pa pričakujemo, da jih bo reševal nekdo drug ali da se bodo celo same rešile. In čakamo ... v pričakovanju, da nam bodo

foto: Zvezdaga

015
KRALJE
ULICE

rešitve na pladnju prinesle institucije, katerih temelj kritiziramo. Poleg tovrstnih razmislekov se nam je pri ustvarjanju predstave zastavljalo tudi vprašanje, kaj so bolezni in telesne težave, od kod izvirajo in kako so odvisne od perspektive posameznika. Premiera Čakalnice je že za nami, predstavo smo izvedli v kulturno-umetniškem društvu France Prešeren, v torek 30. 10. 2012 ob 19.00. Sledil je krajši stand up komedijantov Marka Nakriča, Simona Zasla in Nine Konvalinke. Sicer pa se že veselimo ponovitve, o datumih katerih vas bomo sproti obveščali.

Barbara Balan

KDOR NE MOLČI, VEČ KOT DEVETIM ODGOVORI TER SEBE POMIRI

V dnevnem centru Kraljev ulice od novembra 2011 potekajo t. i. »odprte debate«, kjer poskušamo na strpni, razmišljujoči ravni debatirati o raznorodnih aktualnih temah, ki se tičejo politike, religije, družbenega življenja, predsodkov, uličnega življenja, delovanja našega društva ipd. Pobudniki smo bili sicer strokovni delavci Kraljev ulice, za nadaljevanje debatnih krožkov pa smo se odločili na podlagi dobrega odziva obiskovalcev dnevnega centra in njihove želje, da se tovrstna aktivnost nadaljuje. Prva debata se je odvila zaradi nasilnega incidenta, ki se je zgodil v dnevnem centru. Strokovni delavci smo se odločili, da želimo pri osvetljevanju razlogov za dogodek in razmišljanju o nadaljnjih ukrepih, ki bi preprečili podobne pripetljaje, vključiti čim večje število naših uporabnikov, saj smo bili mnenja, da bi lahko le tako učinkovito dosegli želene cilje – tj. omogočanje varnosti v dnevnem centru. Klime oz. vzdušja v dnevnem centru ne ustvarjamo samo zaposleni, temveč vsi obiskovalci, zato je pomembno, da so pri oblikovanju pogojev za le-to vključeni vsi, ki se jih to tiče. Na ta način pa smo nepričakovano naleteli na veliko potrebo naših obiskovalcev, da tudi aktivno sodelujejo in dajejo predloge glede samega delovanja ter hišnih pravil dnevnega centra. Tako se je najprej usul plaz kritik in opozarjanja na različne nepravilnosti, ki so jih opazili oz. so jih doživljali naši obiskovalci. Pri tem smo udeležence debate spodbujali, da svoje izjave utemeljijo in argumentirajo, da torej ne ostanejo samo na ravni čustvenih izbruhov. Izražanje kritik smo dojeli kot pozitiven premik, saj je bolje na konstruktiven način jasno in glasno povedati svoje mnenje in tako stremeti k spremembam, kot pa čakati, da se jeza nabira, dokler ventil ne popusti. Prva debata

je bila tako naporna in šokantna, vendar tudi konstruktivna. To smo vsi jasno začutili, zato smo se strokovni delavci in obiskovalci dnevnega centra takoj strinjali, da bomo vsak teden poskušali izvesti enourni »odprti debatni krožek«. Dogovorili smo se, da bodo nadaljnje teme izbirali naši obiskovalci. Od takrat do danes so se debate bolj ali manj redno odvijale vsak teden. Včasih so bile zanimive, nenavadne, edukativne in »na kulturnem nivoju«, včasih spet ne, oz. sploh niso mogle steči – odvisno od tega, kateri obiskovalci so bili prisotni in od trenutnega vzdušja. Debate se namreč odvijajo v času odprtosti dnevnega centra. Skupina, ki se oblikuje za vsakokratno debato, ni strukturirana, temveč je sestavljena iz naključnih obiskovalcev dnevnega centra. Vsak ima pravico kadar koli pridružiti se ali zapustiti debato oz. ne sodelovati v njej. Teme se določajo sproti. Mnogokrat je potreben določen čas, da se oblikuje tema, ki je dovolj »okusna«, da večina v njo lahko »zagriže« in da se na ta način začne plodno dialektično razpravljanje. Edino pravilo na debatnih uricah je, da ko nekdo govori, govori celotni skupini, drugi pa ga poslušajo in čakajo, da bodo na vrsti. Drznemo si reči, da imajo debate iz psihološkega vidika razbremenilen učinek, saj predstavljajo prostor, kjer je omogočeno na različnih ravneh razpravljati o čemer koli, kar je trenutno za obiskovalce dnevnega centra identificirano kot pomembna tema. Upamo tudi, da bodo debatne urice še naprej potekale in da se bodo sčasoma razvile do te mere, da bi si na nanje drznili povabiti še kakšnega akademika.

Iztok Koren

Zgodbe o kolesih:

VETROSKAZ

ALI KDO VE, KAJ POMENI VETROSKAZ? BERITE NAPREJ IN BOSTE IZVEDELI!

Pred kakimi 30 leti sem učil na neki ljubljanski srednji šoli. Že dolgo časa sem bil naročen na kolesarsko revijo Human Power. Nekega dne sem v njej prebral članek o aerodinamičnemu ščitju za kolesa, ki je obljubljal za 10 do 15 % višje hitrosti pri enakem naporu poganjanja. V članku je bil objavljen naslov proizvajalca iz Severne Amerike, ki sem mu nemudoma pisal. Izkazalo se je, da je avtor članka bil nek kolesarski zanesenjaki, ki je ta ščit

foto: Bojan Dekleva

Kolo s ščitnikom v profilu

sam izdeloval in tudi prodajal. Ščit sem brž naročil, potem pa se je pojavil problem, kako ga dobiti iz Amerike v Slovenijo, ker bi bila poštnina do Evrope dražja od samega izdelka (saj bi moral biti paket zanj zelo velik). Takrat je tam študiral moj bivši učenec Andrej in prišel sem na idejo, da bi proizvajalec ščit dostavil njemu, on pa bi mi ga ob priliki prinesel v Ljubljano. Vse skupaj je sicer trajalo več kot eno leto, a ščit je le prispel do mene. Nato sem ga imel vsaj eno leto nekje v kleti, potem pa se spet spomnil nanj in ga – z malo improvizacije – pritrtil na krmilo svojega starega dirkalca. Najprej sem bil nezaupljiv do te novotarije. Kmalu pa se je izkazalo, da sem s tem ščitnikom precej hitrejši, ker je zelo zmanjšal zračni upor. Poleg tega je bila njegova prednost ta, da me je ščitil pred dežjem prav

foto: Bojan Dekleva

Kolo med vožnjo

foto: Bojan Dekleva

Radiokasetofon pod sedežem

od sprednje strani, kjer smo kolesarji, če dežuje, običajno najbolj premočeni. Med zimsko vožnjo je bilo za ščitnikom tudi občutno manj mrzlo. Nepričakovan učinek tega dodatka pa je bil v tem, da sem se z njim počutil kot v avtomobilu, če sem se le nekoliko sklonil glavo, tako da sem se ves skrtil za ščitnik in je zračni tok obšel mojo glavo in telo. Izkazalo se je, da je bila vožnja z njim nenavadno tiha, ker je ščitnik preprečil vrtinčenje vetra okrog kolesarjevih ušes. Tako sem prišel na idejo, da bi lahko na kolesu imel tudi kak predvajalnik glasbe, ki bi mi popestril dolga potovanja s kolesom. Pod sedež sem pritrtil žepni kasetofon z radiom in namesto slušalk v ščitnik namestil armaturno ploščo s stereo zvočnikoma. Stvar je odlično delovala in od takrat dalje sem s tem kolesom zelo rad odhajal na daljše vožnje, na primer na morje. Morda pa sem ravno zaradi udobja, ki ga je nudil ščitnik, pogosto vozil prehitro, predvsem po klancih navzdol in bil zaradi glasbe premalo pozoren na cesto. Tako sem se pred kakim letom peljal na morje. Ko sem drvel navzdol po klancu pred Grčarjem in poslušal tretji program radia Slovenija, me je zaneslo v jarek ob cesti. Sprednje kolo se je zvilo v osmico, jaz pa sem padel čezenj in se zakotalil po cesti. Na srečo ni bilo za menoj nobenega avtomobila. Ko sem pobral kolo in polomljen del ščitnika in hotel naravnati sprednje kolo, sem začutil, da me roka ne uboga. Takoj sem opazil bulo ob levi rami in kasneje se je izkazalo, da imam zlomljeno ključnico. Ne glede na nesrečo, ki je bila posledica moje premajhne pozornosti (oz. prevelikega uživanja v glasbi), pa sem ugotovil, da je kolo s tem ščitnikom zelo stabilno in neobčutljivo na stranski veter, kar je po navadi slaba lastnost takih dodatkov. To je pisalo že tudi v članku, ki sem ga omenil na začetku. Vožnja s ščitnikom me je tako navdušila, da sem izdelal kalup zanj in naredil še en ščitnik, ki sem ga pritrtil na drugo kolo. Kaj torej pomeni vetrokaz? Običajno kolesarji najbolj sovražijo nasprotni veter. Tega čutimo tudi takrat, ko vetra ni, zaradi lastne hitrosti kolesarja. Ščitnik pa izniči učinek nasprotnega vetra (upor in šum), torej skazi hudobne namene vetra. Od tod ime vetrokaz.

Riko Jerman

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

TISOČ LET TÈME?

monika.buhancic@kraljiulice.org

Toliko stvari bi rada zapisala, na tako malo prostora. A poskušala bom omeniti vsaj nekatere. Tokrat bo moja kolumna podobna nizu zgodb in razmišljanj.

Smo na pragu konca leta 2012. Še malo in bo pred vrati novih 365 dni. Občutek imam, da bodo še bolj negotovi in še bolj trdi za žvečenje. Vsi koraki, ki jih politika počne v zadnjem času, žal ne obljublajo izboljšav. Vse napovedane podražitve samo še manjšajo število cekinčkov v naših žepih in če nimamo denarja, ni kupne moči. Če nihče (oziroma večina) ne kupuje in zapravlja, je državna blagajna še bolj prazna. Še pred recesijo so v Avstraliji napovedovali, kaj se bo zgodilo. Pa jih je ves svet debelo gledal, češ to je nemogoče. Tam spodaj so se politiki odločili, da bodo slehernemu državljanu podarili cca 490 \$ pod pogojem, da denar zapravijo na avstralskih tleh. Recesija je nato dejansko prišla, zlomil se je nepremičninski trg in banke so zazevale v črno luknjo. Ves svet je trpel. Razen Avstralije. Njihove posledice recesije so bile nekajkrat manjše od ostalega sveta. Izgnili so se najhujšemu. Kaj počnemo v Sloveniji, medtem ko Amerika končno dojema, da brez univerzalnega zavarovanja v razvitem svetu pač ne gre? Prav nasprotno. Bojim se, da bomo prav kmalu brali o tem, kako naši ZD in bolnišnice zavračajo bolnike in jih dobesedno mečejo na cesto, ker nimajo zavarovanja. Zаметki tega se že dogajajo. V našem Dnevnem centru imamo dva uporabnika, ki sta potrebna nujne hospitalizacije in operativnega posega, pa do obeh nista upravičena, ker nimata zavarovanja. Tako vsak dan gledamo, kako počasi, a zagotovo dobesedno hirata. Je to človeško? Ko dam na tehtnico današnjo t. i. samostojno Slovenijo z vso njeno demokracijo in Slovenijo, ki je bila del nekdanje skupne države, si ne morem pomagati, da ne bi hrepenela po starih dobrih časih. Pa kaj zato, če nisem smela na sredi ceste kričati, da je maršal prasec? Ali tiran? Kot da imam veliko od tega, če danes lahko javno povem, kaj si mislim o Janši! Vem samo, da v tistih časih ni bilo človeka, ki ne bi bil deležen zdravniške nege, ki bi bil kljub službi na robu preživetja in če dobro pomislim, sploh nismo vedeli, kaj so to brezdomni ljudje. Ko se dogajajo take zadeve, me prime jeza in posesa me nekakšen pesimizem. Poglejte samo, kaj se dogaja trenutno (ko boste brali bo že mesec dni naokoli) z zvišanjem DDV-ja za časopise, revije, komunalne storitve, frizerja ... Ogromno podjetij bo propadlo, ker preprosto ne bodo zmogla preživeti, saj podražitve njihovega blaga in storitev že sedaj spadajo pod luksuz. Zagotovo pa bo padla tudi kakovost storitev. Vzemimo za primer časopise. Že sedaj je novinarstvo pri nas na samem dnu. Vrsta medijev se je odločila poročati senzacionalistično namesto obveščanja javnosti na pošten in resnicoljuben način. Ravno pred kratkim smo imeli v Kopru tak primer; novinarji pišejo na prvo žogo, ne preverjajo dejstev in spišejo zgodbo zaradi vabljivega naslova in večje prodaje. Govora je o ravnatelju Dijaškega doma Koper, ki se že nekaj časa ukvarja z brezdomnimi in jim nudi zastonj bivališče, manjšo žepnino in možnost širjenja socialne mreže in pridobitve priložnostnega dela. Pa vendar je največji primorski časopis zapisal prav nasprotno – na besedo so verjeli užaljenemu brezdomcu iz Nemčije in niso niti poskušali preveriti zgodbe pri ostalih stanovalcih v domu ali ravnatelju, o katerem je tekla beseda. Kako naj si pri bralcih povrne zaupanje? Večina ljudi še vedno razmišlja takole: »Jah, če so rekli na TV ali v časopisu, potem

je že res!« Pa žal še zdaleč ni tako. Tudi naše društvo (DPZN) so označili za rasistično, češ da na naše prireditve ne spuščamo ljudi z »nekontroliranim poreklom« (Bošnjake, Srbe, Hrvate ...) in to na koncertu enega večjih »čefurjev« Eda Maaške. Smešno in nesmiselno je, da bi omogočili koncertiranje Bošnjaku, letem pa ne bi dovolili, da so med poslušalci. Še bolj zanimivo pa je dejstvo, da je prav predsednik društva Brecelj Bošnjak rojen v Sarajevu. Zvišanje DDV-ja sicer niti slučajno ni izgovor za pisanje fiktivnih zgodbic, pa vendar imam občutek, da bo to sedaj bolj kot ne pravilo. Celo gospodarstvo počasi tone v spanec. Sama poznam vsaj nekaj primerov, ko se tuji vlagatelji preprosto zasitijo čakanja za ureditev potrebne dokumentacije (dve leti in več) in svoja podjetja odpeljejo k sosedom, kjer jih čakajo z odprtimi rokami. Direktor UMAR-ja Vasle opozarja, da je slovensko gospodarstvo nekonkurenčno. Med dejavniki, ki vplivajo na to, da se Slovenija oddaljuje od povprečne razvitosti EU, je tudi slabo razmerje med produktivnostjo in stopnjo zaposlenosti. Vse to pa potegne za seboj padec socialnih razmer. Nekaj tega smo omenili na srečanju v Kopru. Med gospodarsko krizo se vse več ljudi vdaja alkoholu. Takšen trend med drugim opažajo tudi na CSD-jih, vendar nimajo dejanskih podatkov, saj le malo ljudi zaradi tega išče pomoč. Strokovnjaki so opozarjali, da bi v državi za učinkovito reševanje problema alkoholizma potrebovali nacionalno strategijo in politično voljo. MZ, CSD-ji in ZZV-ji so na regijskih konferencah o problematiki čezmernega pitja alkohola izpostavili predvsem problem prevelike razpršenosti programov, premajhno financiranje in pomanjkanje nacionalne in regijske strategije za boj proti tej obliki zasvojenosti. Alkohol je namreč eden ključnih vzrokov za prezgodnjo umrljivost v Sloveniji. Pri nas registrirana poraba čistega alkohola na prebivalca, starejšega od 15 let, znaša 10,5 litra na leto, neregistrirana pa po nekaterih podatkih znaša še dodatnih pet do sedem litrov. Po stopnji umrljivosti zaradi ciroze jeter je Slovenija na tretjem mestu v državah članicah Evropske unije. V 20 do 30 odstotkih je alkohol tudi vzrok za raka grla in požiralnika, hkrati pa je tudi vzrok za samomore in prometne nesreče. Leta 2009 je v Sloveniji zaradi alkohola umrlo 841 ljudi, kar je 4,5 odstotka vseh smrti. Glede na raziskave se vsako leto vsaj enkrat opije 42 odstotkov odraslih, med 10 in 15 odstotkov pa jih ima verjetno že razvit sindrom odvisnosti od alkohola. Torej nič kaj pozitivna prihodnost ni pred nami in tokrat sem tudi jaz izčrpala svojo že legendarno pozitivno malho. Verjamem, da bo jutri bolje, vendar je trenutno pač tako. Nikar ne dovolimo, da nas pesimizem pogoltne v celoti in hočemo, nočemo, moramo dvigniti glavo in upati. Zdi se mi le, da je čas, da bi dvignili tudi glas.

Vaša Biba

KRALJI ULICE IN DIEGO MENENDES

018
KRALJI
ULICE

Kralji ulice: Je to tvoje pravo ime?

Diego Menendes: Da.

Kaj pa o povezavi z bratoma Menendez?

Diego: Različne generacije, različni pogledi. To ta morilca poosebljata.

Kaj delaš, kaj ustvarjaš?

Diego: V filmu prekrivanje realnosti in laži, v glasbi pa nekaj, kar sovпада s filmom. Moji performansi vključujejo video projekcije in kratke filme. Poskušali smo tudi brez video projekcije, vendar ni bilo pravega efekta.

Kaj je pravi efekt?

Diego: Težko vprašanje. Pridi v soboto v Maribor, v Pekarno, pa boš videl.

Kaj pripravljate?

Diego: Kot vedno: Menendes Brothers z manjšimi spremembami, ker je bilo zadnjič v Zagrebu, v zadnjem delu repertoarja, preveč negativnih vibracij, te pa odvrnejo ljudi. Stvar je v tem, da pri mojih nastopih nikoli ne veš, kakšen bo odziv. V Menzi pri koritu je bil odziv vedno dober. Lahko pa se zgodi, da prideš v klub, kjer ljudem nista prva stvar glasba in nastop, ampak pridejo tja na pivo, ne na teror in posiljevanje. Da ne bo pomote, stvar je v konceptu kluba. Mnogi pravijo, da je repertoar Menendes Brothers odličen. Toliko o bendu.

Za tem pride film?

Diego: V sklopu Novi val smo naredili več filmov avtorjev iz cele Slovenije, v smislu »do it yourself«, tj. naredi sam. Med sabo si pri snemanju pomagamo. Trenutno pripravljam tri filme, eden je že končan. Prvi We are Hollywood, ki je imel premiero v Kopru na Kopergroundu, ki ga vodi Marko Breclj, govori o tem, kako še zmeraj obstaja ogromna debilna masa ljudi, ki še zmeraj pada na igralce, čeprav le-ti to niso, ampak so politični ljudje z velikim vplivom. Politiki pa so igralci. Izpostavil bi še snemanje, ki smo ga izvedli po celi Ljubljani in predvsem pri skulpturah Hollywood v Prulah, delu Primoža Puglja. Na teh maskah so obrazi tajkunov, ki so pri nas najbolj medijsko izpostavljene zvezde. Škoda, da vsi ti retardirani feni na prestižnih filmskih festivalih ne dojamejo, da igralci na rdečih tepih niso nič boljši. Drugi film z naslovom Mi smo vsi Ljubljana (Laibach) govori o našem glavnem mestu in njenih prebivalcih skozi različne totalitarizme (fašizem, komunizem, kapitalizem). Izpostavil sem dogodke iz različnih časov, ki pa so si vsi, kljub različnim obdobjem, zelo podobni. Ti dogodki so: komunistično zborovanje v 50-ih, protikomunistično zborovanje v 40-ih, odcepitev Slovenije (zaradi protikomunistične note), dvajset let kasneje, na obletnici samostojne Slovenije, en del mase Ljubljančanov, ki je bila za vrnitev v komunizem, drugi del odločno proti. Vmesni dogodek je trideseta obletnica Laibacha. Ti so izjavili, da smo vsi Laibach oz. Ljubljančani. Ta izjava se mi zdi zelo težka in troumna, nikakor pa ne neumna. O tretjem filmu, ki ima naslov I (don't) wanna live in past, prikažem glasbeno sceno leta 2010, ko igrajo najbolj znameniti slovenski bendi: Pankrti, Otroci socializma, Laibach, Njet, Lublanski psi itd. Razlika med današnjim obdobjem in njihovim starejšim obdobjem je v tem, da so nekateri ostali popolnoma isti, nekateri so samo zamenjali frontmene. Sprašujem se, kaj bo s temi bendi, ko bodo vsi člani pomrli? Nič, najbrž bodo mnogi od njih še naprej igrali, saj tehnologija napreduje in bomo ljudje slavili in povzdigovali samo še holograme mrtvih ljudi.

foto: Peter Pitambar Pangerc

Živiš v Fužinah?

Diego: Na žalost še vedno.

Potem ne delaš več na popularizaciji Fužin?

Diego: Ravno v tem je problem, saj se preveč izpostavljajo, če ne kar najbolj v Sloveniji. Nekaj svojega so izgubile. Jaz pa sem tam že toliko časa, da se ne morem več zadrževati v vedno istih kavarnah, gledati istih obrazov in poslušati istih zgodb, čeprav je v planu snemanje serije Fužinske zgodbe.

V tvojem planu?

Diego: Da. Zgodbe obstajajo že dolgo časa, vendar smo energijo rabili za druge stvari.

Kaj je tisto nekaj, kar so Fužine izgubile?

Diego: Anonimnost, normalen človeški stik. Ostalo nas je le še par takih, ki ga od časa do časa zvijemo in spijemo v kakšni kleti. Računalniških igrice pri meni doma, ko je bilo pri meni pol bloka, ne igramo več. Imajo že otroke.

So Fužine še vedno »tujcem« nevarne?

Diego: Težko. Veliko manj, ker smo – pravzaprav – Fužinčani drug drugemu postali veliki tujci. Človeka poznaš celo življenje, potem pa se nekega dne nehata pozdravljati in tako je krog sklenjen.

Kako je sodelovati z Markom Brecljem?

Diego: Vsekakor zanimivo. Je eden redkih ljudi svoje generacije, ki ga ni sram biti nor. To je najina skupna točka. Tudi pri njemu ne veš, kdaj se šali in kdaj je resen. Seveda je bilo sodelovati z njim super, saj se tip ne pretvarja, tako kot se 90 % slovenske glasbene scene. No, pri njemu itak vemo, da ne gre zgolj za glasbo, ampak za kompleksno provokacijo.

Peter Pitambar Pangerc

POLNOMOČENJE ROMSKE SKUPNOSTI PREKO JEZIKA

V slovenskem prostoru so navzoče naslednje skupine Romov: prekmurski, dolenski, balkanski Romi ter gorenjski Sinti. Največja romska skupnost se nahaja v Mariboru. To so predvsem urbani Romi, katerih starši so se v šestdesetih letih 20. stoletja priselili iz Peči, Kosovske Mitrovice in Prištine. Nekateri od njih so ohranili romski jezik, uporabljajo ga v gurbetskem dialektu, drugi pa so zaradi dvojne asimilacije romski jezik pozabili – najprej so bili na Kosovem albanizirani, po prihodu v Slovenijo pa so se bili primorani asimilirati, saj v slovenskem prostoru skoraj ni dobrega integrativnega modela (npr. integrativni model za bosansko-hercegovaške begunce se je vzpostavil po desetletnem bivanju v Sloveniji, ko jih je večina že bila asimilirana v slovensko družbo). Na mednarodnem kongresu Romov v Londonu leta 1971 je bilo dogovorjeno, da se vsi romski dialekti uporabljajo enakovredno, hkrati pa je bila ugotovljena potreba po uradnem, standardiziranem romskem jeziku, ki bi se uporabljal v javnem mednarodnem prostoru (na kongresih, v časopisih ipd.). Zato se je v zadnjih desetletjih aktivno delalo na standardizaciji romskega jezika, upoštevajoč izbor organskih idiomov, ki bodo osnova za standardizacijo, z analizo notranje artikulacije jezikovne osnove in izbiri standardnega modela – s sprejemljivo stopnjo tolerance, kateri se bo dodal še kodificiran pravopis. Na koncu pa bo treba izvesti še eksperimentalni del, sprejemanje pravil in uporabo jezika v književnosti, literaturi in novinarstvu (vir: Povijest romske književnosti, R. Đurić in V.

019
KRALJI
ULICE

foto: Minka Đonlić

Kajtazi). Leta 2008 je Mednarodno združenje Romov na iniciativo številnih romskih raziskovalcev in jezikoslovcev na srečanju v Zagrebu sprejelo sklep, da se 5. november obeležuje kot – svetovni dan romskega jezika.

Lansko leto so se člani združenja Frekvenca, ki v Mariboru izvaja projekt Etnomobil, preko katerega uresničuje interese romske skupnosti v Mariboru, udeležili proslave ob svetovnem dnevu romskega jezika. Takrat so spoznali pomembne jezikoslovce in romologe, avtorje romskih slovarjev, kot so: Veljko Kajtazi, Marcel Courthiade, Ljatif Demir in Hedina Sijerčić Tahirović, ki so jim z nasveti pomagali uresničiti enega izmed treh zastavljenih ciljev projekta – izdajo obsežnejšega slovensko-romskega slovarja. Sama ideja za izdajo slovarja je nastala z željo, da se romska skupnost polnomoči tudi

v smeri jezika. Namreč pred dvema letoma, ko je skupina začela delovati kot raziskovalna skupina z Romi in drugimi etnijami v okviru programskega sklopa Urbane brazde EPK Maribor 2012, v Mariboru ni bilo zaslediti nobene knjižne izdaje v romskem jeziku, čeprav se je potreba po znanju romščine izražala tako pri pripadnikih romske skupnosti kot tudi pri neromih, ki se pri svojem profesionalnem delu ali neformalnih druženjih srečujejo z Romi. Znanje romščine je v slovenskem prostoru težko pridobiti tudi zato, ker strokovnjakov s tega področja skorajda ni. Združenje Frekvenca je junija lansko leto organiziralo začetni tečaj romščine, na katerem sta predavala mentorja iz Vranske Banje (N. Selistarević in Z. Ramić). V okviru podpornega projekta *Usposabljanje pripadnikov romske skupnosti na področju jezika in vodenja projektov*, ki je bil izveden s podporo Evropskega socialnega sklada, so kot mentorja delavnice romskega jezika, ki so potekale v okviru omenjenega projekta, povabili prof. Ljatif Demira iz Skopja. Vsa pridobljena znanja so člani združenja spodbudila k še večji zagnanosti in zavzetosti v tej meri, da so v sodelovanju s poznavalci romskega jezika, prevajalci in drugimi jezikoslovci uspeli sooblikovati slovensko-romski slovar. Predstavitev le-tega bo ob svetovnem dnevu romskega jezika 5. novembra v Centru alternativne in avtonomne produkcije v Mariboru.

Minka Đonlić

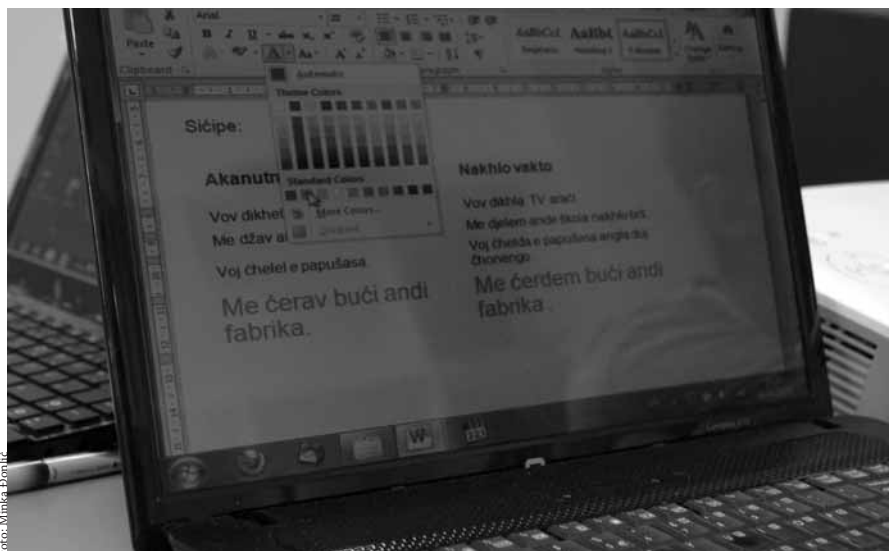

foto: Minka Đonlić

SAMO ŠE DAVČNO SUVERENA DRŽAVA

Republika Slovenija se v ustavi opredeljuje kot suverena država vseh svojih državljanek in državljanov, ki temelji na trajni in neodtujljivi pravici slovenskega naroda do samoodločbe. To suverenost oziroma izvirno oblast vladanja in ukazovanja nad skupnostjo, ki živi in se nahaja na slovenskem ozemlju, domače državljanke in državljanji izvršujejo neposredno in z volitvami, po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno. V konkretni praksi vsakdanjega življenja pa to suverenost, kolikor je je sploh še ostalo po vstopih države v zvezo NATO in Evropsko unijo, izvaja vsakokratna politična izvršna in zakonodajna oblast. Po letošnji uveljavitvi skupnega evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo skupne evropske valute je Slovenija sicer ostala še brez absolutne suverenosti na področju javne porabe in državnega zadolževanja. Kljub temu pa v skladu z davčno politiko EU in priporočili Evropske komisije države članice ostajajo suverene pri izbiri zanje najprimernejšega davčnega sistema ter prerezporejanja z davki in drugimi dajatvami zbranih javnih sredstev za delovanje države ter družbenih podsistemov, kot so sociala, znanost, šolstvo in kultura. Kakšna bo in kam bo usmerjena davčna suverenost države v mandatu druge Janševe koalicije in Vlade, je bilo moč razbrati že iz pogodbe za Slovenijo 2012–2015, ki jo je aktualna koalicija podpisala ob nastopu mandata. Politične stranke, ki bi naj v tem mandatu v imenu vseh državljanek in državljanov izvajale, kar je še preostalo od suverenosti domače države, so se v njej zavezale, da bodo zagotovile uravnoteženje javnih financ, ki bo temeljilo na racionalnejšem delovanju države in javnega sektorja ter gospodarski rasti in ustvarjanju novih delovnih mest. Toda ker na obzorju še kar nekaj časa ne bo ne gospodarske rasti in ne novih delovnih mest, se sedanja izvršna in zakonodajna oblast, kot je razvidno iz predloga državnega proračuna za 2013, osredotoča predvsem na racionalnejše delovanje države in javnega sektorja. Da bi nekaj prihranila, oziroma zmanjšala javne izdatke, bo manj javnega denarja namenila predvsem za socialo, šolstvo, znanost in kulturo. Da pa bi se v prazno blagajno države, katere tekoči stroški za odplačevanje obresti dolgov so višji od stroškov za investicije, vendarle nabralo nekaj več javnih prihodkov, bo med drugim poskušala zagotoviti z dvigom davka na dodano vrednost za posamezno blago in storitve. Varčevalno zastavljeni predlog proračuna države naj bi narekovala nesposobnost Slovenije, da si na finančnih trgih še naprej sposoja denar za tekoče delovanje države, javnega sektorja in različne transferje. Tako si bodo pasove v prihodnjem letu primorani dodatno zategniti uradniki na ministrstvih in v državni upravi, zaposleni v osnovnih in srednjih šolah ter javnih zavodih s področja kulture. Manj bo ostalo tudi za znanost in visoko šolstvo oziroma univerze, ne pa denimo za vojsko, policijo, pravosodje in celo urad za makroekonomske analize ter službo vlade za zakonodajo. Več pa naj bi se v državno blagajno nabralo z dvigom davka na dodano vrednost z 8,5 % v splošno 20 % stopnjo za komunalne storitve, uporabo športnih objektov, časopise in revije, hrano za male živali, storitve čiščenja oken, frizerske storitve ter dobavo lončnic, sadik in rezanega cvetja. Davek na dodano vrednost oziroma DDV sicer sodi med davke na potrošnjo. Plačuje

foto: Maja Vranin

se ga v vsaki fazi proizvodno-distribucijske verige prometa blaga in storitev, v Sloveniji pa imamo dve stopnji davka na dodano vrednost: 20 % in 8,5 % DDV. Gre za selektiven dvig davkov, ki po trditvah vladnih predlagateljev naj ne bi bistveno prizadel gospodarske rasti, bo pa vsekakor povečal cene in stroške za vsakega posameznega davkoplačevalca oziroma končnega potrošnika dodatno obdavčenega blaga in storitev. Glede na to, da je davčna suverenost še ena od poslednjih oaz samostojnega izvajanja izvršne in zakonodajne oblasti v posamezni državi članici Evropske unije, je dvigovanje ali nižanje davkov povsem legitimna pravica tudi sedanje koalicije in vlade. Toda hkrati tudi eno redkih preostalih političnih sredstev za določanje smeri razvoja slovenske družbe in države. Z davčno politiko se namreč lahko poveča ali zmanjša družbena razslojenost in neenakost v posamezni državi. Eden od letos po nujnem postopku v Državnem zboru že sprejetih svežnjev zakonov, s katerimi bi naj povečali likvidnost podjetij in porabo prebivalstva, je vseboval tudi novelo zakona o davku od dohodka pravnih oseb. Ta predvideva postopno znižanje davčne stopnje z 20 na 15 odstotkov do leta 2015. Že letos bo davek na dobiček znašal 18 odstotkov, leta 2013 17 odstotkov in leta 2014 16 odstotkov. Suverena davčna politika druge koalicije in vlade Janeza Janše tako z dvigom stopnje davka na dodano vrednost za posamezno blago in storitve ter nižanjem davka na dobiček za pravne osebe sporoča, da bo tudi v prihodnjih letih breme krize in zadolžene države Slovenije nosila predvsem vse bolj obubožana davkoplačevalska večina in ne v teh časih svetovne gospodarske krize dobiček sploh ustvarjajoča manjšina. In zato se bodo prav po politični volji sedanje izvršne in zakonodajne oblasti v tej samo še davčno suvereni državi revščina, družbena razslojenost in neenakost še naprej povečevale.

foto: osebni arhiv

Pamflet:

**IMAM SVOJE MNENJE,
PA SE Z NJIM NE STRINJAM**

Prasice rdeče, kurbe bele

D. S., politik v SFRJ, je imel v Beogradu v stanovanju 5 malih švedskih otrok, pač pedofil kot S. I. Njegovemu vnuku, ki je bil narkoman, so Albanci podtaknili drogo, zaradi tega heroina je umrl še pevec benda NIET.

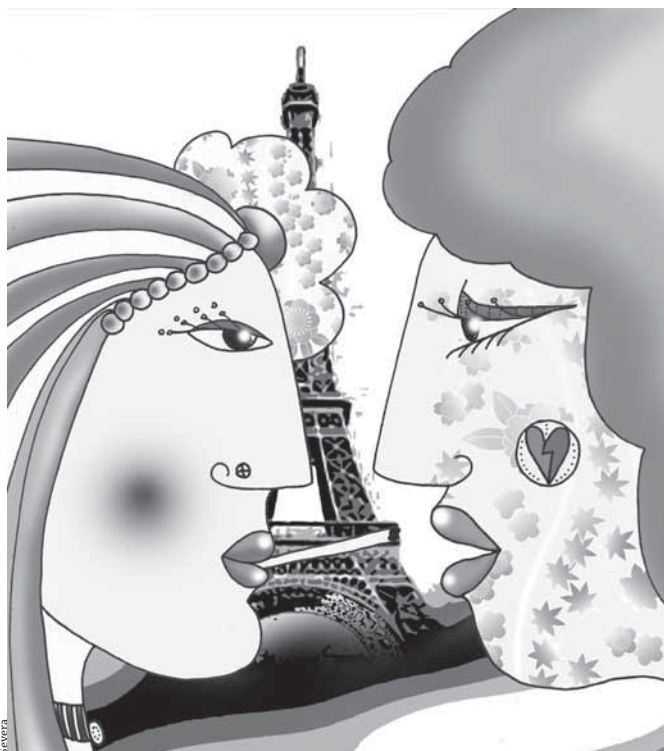
Führer je bil le figura, financirali so ga tudi iz Amerike, imel je sistem iz neke mize na nekih Jančah. Hja, imeli smo srečo, da so prileteli neznani agenti in ukinili nemško vojsko na ruski fronti.

V Švici imajo podzemna zaklonišča in hrane za 50 let. Boga ni več, maltretirali so ga Mengele in golobi, ki jih je pošiljal Haider.

Zaradi divjega zdravstva so proti Yugi bile sankcije, ker so mučili pogrešane poljske otroke in se nato še prijavljali na WHO.

Kvazi psihiater iz UPK Zidinja še klonira slovenske ljudi.

Črtomir Clonsky

Tanja San in Severa

KRALJICA IN KRALJICA

KRALJICA TANJA SAN

**ŠE VEDNO HRANIM TVOJO NOSNO DLAKO IN MAŽEM KUPON
POD PREPROGO.**

LEŽIM NA TISTIH TLEH, KJER SESALA SI KAVČUK.

10 DKG TVOJEGA PROFILA MI JE OSKRUNILO TRAKOVANIZEM.

ČE SMEM?

NASTAVLJAM SI GLAVO.

NASTAVLJAM SI SKELET.

**ZAGRABIM JO V SAMEM EXCELU IN POSKUŠAM PREOBRAČATI
SINDROM.**

SIOVITO BOGINJO BI DOPLAČALA.

ZAMAŠENO ZAJEMALA VEČURNE POSTAVKE

IN ZBEZLJALA V TVOJ BORDEL.

PETROL

PETROL

KRATKOHLAČNICA ZASPANA.

KRALJICA SEVERA

**NE HRANIM NIČESAR, RAZEN SEBE,
NA KAVČUKOVIH TLEH LONDONA IN PARIZA,
KJER SE Z NALAKIRANIMI NOHTI PODAJAM OD VRAT DO VRAT.
MOJEGA PROFILA NA FEJSBUKU NISI VIDELA,
MOJ SKELET JE UTRUJEN OD NOČI Z MADONAMI.
O, DA, KO SI ME IMELA, SEM BILA KRALJICA,
POTEM PRASICA, KI BI JO SEDAJ DOPLAČALA.
KO NIMAŠ VEČ NIČESAR, VEŠ, KAJ SI IZGUBIL
PETROL, KILOMETRE PETROLA,
Z NOHTI PARIZA IN LONODONA,
NISEM POZABILA NATE
KRATKOHLAČNICA ZASPANA.**

4. FILMSKI FESTIVAL ŠENTRIF

Na letošnjem filmskem festivalu, ki je potekal na Rifniku pri Šentjurju 16.–19. 8. 2012, sem se udeležil filmskih delavnic pod vodstvom mentorja Borisa Petkoviča. Namen delavnic je bilo razumevanje filmskega mišljenja, jezika, zgodovine filmskega ustvarjanja in ustvarjanje kratkega filma, kar je bila, bolj kot ne, odlična vaja. Prvi dan smo s filmsko ekipo razmišljali o ideji filma in naredili nekaj kratkih vaj, v katerih smo ustvarili vrsto filmskih napak, pri analiziranju teh napak pa smo se učili. Zadnja dva dni pred koncem smo odšli na teren in snemali, zadnji dan pa presedeli za računalnikom in se lotili montaže. Ob večerih smo si na hribu Rifnika, arheološkega najdišča, privoščili ogled filmskih projekcij. Prvi dan nas je sicer presenetil dež, zato so filme vrteli v kulturnem domu. Repertoar je bil sledeč: Moj ata socialistični kulak, režiserja Matjaža Klopčiča, ustvarjen v letu 1987, pa prvi celovečerni animiran slovenski film z naslovom Socializacija bika, režiserja Zvonka Čoha in Milana Eriča. Ta film je pritegnil in tudi terjal vso mojo pozornost, saj bi se sicer med zgodbo izgubil. Kot zanimivost naj povem, da je nastajal 10 let, leto 1998 pa se šteje kot datum končnega proizvoda. Sledil je še film Čarovnik Howl in giblivi grad japonskega ustvarjalca Hayao Miyazakija, ki je nastal v letu 2004. V naslednjih dneh smo za povrh izkusili

foto: Žigažaga

tudi koncert Animirana ŠKM bande, Sportbilly krši embargo in Ludovik Material. Tega večera je bilo daleč največ obiskovalcev. Projekciji filmov Na papirnatih avionih in Na svoji zemlji pa sta odpadli, saj v kulturni dom ni bilo nikogar. Imeli smo si možnost ogledati tudi film režiserke Mile Turajlić, Cinema Komunisto, ki govori o jugoslovanski filmografiji in ki je v Srbiji nagrajen za najboljši film leta po mnenju kritikov (<http://www.cinemakomunisto.com/news/?lang=SR>), nastal pa je v letu 2010. Sledile so še projekcije Stara

šola kapitalizma ustvarjalca Želimirja Žilnika iz leta 2009 in pa Težko je biti fin režiserja Srđana Vuletića, BIH, iz leta 2007, ki sem ga v celoti prespal. 25. 8. je bila za krono vsega v vaški gostilni na Rifniku še premiera nekaterih filmov, ki smo jih ustvarili na delavnicah. Na letošnjem filmskem festivalu nam je bilo vreme naklonjeno, vzdušje obiskovalcev pa ni bilo nič drugačno. Domov sem odšel poln dobrih in raznolikih vtisov.

Žigažaga

ROY GOREYA: SRČNE ZGODBE

Knjiga, ki na začetku izgleda kot horror izpoved, se prevesi v napor pozitivnega eksperimenta. Rzsuta življenja se po ozavestitvi nepopolnosti, z močjo volje in prizadevanja, spet sestavijo nazaj v urejeno in delujočo celoto. Seveda se boj nadaljuje. Ta se nikoli in nikdar ne preneha, kot se ne prenehajo problemi in ovire. Ojača le moč posameznika in le pred močjo se lahko izpusti, saj je odločilna za uspešno in zdravo življenje. Najpomembnejši pa so srce, intelekt in pogum. Vsak od njih da moč.

Peter Pitambar Pangerc

foto: Peter Pitambar Pangerc

MEDNARODNI FESTIVAL KRATKEGA FILMA K3

Bili so filmi in bili so kratki. Bili so motni in ostri. Vsi kratki. To so tiste vrste filmi, ob katerih se človek zamisli, ampak ne zaradi globokih uvidov, ki jih film povzroča. Ne! Zamisli se o tem, kaj ta film sploh sporoča in zakaj je takšen film sploh predvajan. Tako izbor žirije med slovenskim delom tekmujočih filmov ne preseneča: Pogledi skozi železno zaveso, Anja Medved (dokumentarec o ukinitvi meje med Gorico in Novo Gorico ob vstopu Slovenije v EU); White box, Eva Petrič (filmski kolaž osebnih vtisov); Solidarnost, Nika Autor (protest na temo socialne enakosti).

Peter Pitambar Pangerc

Avtorice filmov v slovenskem tekmovalnem programu (N. Autor, N. Velušček, E. Petrič in S. Đogić)

023
KRALJE
ULICE

V OGLEDALU JE NEKAJ NAROBE

PREDSTAVITEV KNJIGE ZUZANNE G. KRASKOVE, KNJIGARNA KONZORCIJ, 10. 9. 2012

Zuzanna G. Kraskova je fejest punca, sicer pa pisateljica, pesnica, humanistka ... Rada kaj napiše tudi za Kralje ulice in je zanimiva sogovornica, ki zna najprej poslušati in, jasno, povedati svoje. Brez dlake na jeziku. Zato sem se tudi udeležil predstavitve njene najnovejše knjige z naslovom »V ogledalu je nekaj narobe« in jo na koncu vprašal, kaj je pravzaprav hotela povedati s to prispodobo v naslovu knjige. Odgovor je bil tako posrečeno zgovoren in preprost, da vam ga moram dobesedno citirati: **Vaša knjiga nosi naslov »V ogledalu je nekaj narobe«.** Kaj ste želeli s tem povedati?

Točno to, da je v ogledalu nekaj narobe.

Lepo. Ampak kaj pa to pravzaprav pomeni?

To pomeni, da je v družbi nekaj zelo narobe. Da se v ogledalu vidimo drugačne, kot smo v resnici. Da se vidimo lepši, kot smo v resnici, če povem bolj poetično.

Verjetno zato posledično potrebujemo marginalne (ranljive) skupine, da se lahko sami počutimo dobre?

Tako, tako! Popolnoma pravilno ste ugotovili.

Gospa Zuzanna je na predstavitvi knjige kot marginalne skupine omenjala predvsem zapornike, brezdomce in še marsikaj bi lahko omenil, če spisek takih skupin ne bi bil predolg. V svojo knjigo je očitno vključila veliko socialno poglavljenih in družbeno kritičnih kolumn. Resda so te pisane strokovno in povprečnemu bralcu niso lahke zalogaj, tako da je treba vklopiti sive celice, vendar to ni ovira za tistega, ki želi temo spoznati in jo razumeti. Polna je vedenja o svetu tik poleg nas, ob katerem živimo, a se ga tako malo zavedamo.

Preden rečemo knjigi ne, se moramo vprašati, koliko razumemo ljudi, ki so malo drugačni od nas, »običajnih«. Je brezdomec res

samo »klošar«, nekdo res samo »kriminalec«, nekdo pa »norc«, če ima težave z duševnim zdravjem in tisti moj sosed slab, ker mi preprosto ni všeč? Sem res tako boljši (drugačen) od njih (drugačnih)? Sem res? Ga. Zuzanna piše tudi poezijo in glede tega nek kritik pravi takole: »Poezija ni plod plitvega uma.« Ga. Zuzanna je med Kralje zašla med svojimi raziskavami o bivših zapornikih, med katerimi je ogromno povratnikov. Za ostalimi pa se sled izgubi, ker so prej ko ne prepuščeni sami sebi in svoji iznajdljivosti. Tako je našla tudi mene.

Lojze Smole

Izza rešetek:

POVRATNIŠTVO – SINDROM KRIMINALITETE

Kriminologija, ki se ukvarja s proučevanjem kriminalitete, je povezana tudi z drugimi pojavi, ki sodijo v sociopatologijo in vključujejo deviantno vedenje ljudi, reakcije na te pojave in storilce kaznivih dejanj (Merc 1995). Kriminaliteta je navzoča v vseh družbah, zaradi nje pa obstajajo razni poklici: sodniki, pravniki, varnostniki, policisti, pazniki, psihologi, pedagogi, socialni delavci, kriminologi itn. Vloga kriminalitete je po E. Durkheimu raznolika: je socialna konstrukcija dobrega ter zla v družbi, omogoča – kot rečeno – veliko poklicev, prispeva k učinkovitosti družbenega življenja, združuje različne dele prebivalstva v odzivu nanjo, je opozorilo, da je v družbi nekaj narobe, da je nekaj narobe z družbeno organiziranostjo, določena količina kriminalnih pojavov deluje kot varnostni ventil v družbi. Vzroki za kriminalna dejanja so različni in težko določljivi, a sodeč po zgoraj naštetih vlogah družba brez kriminalitete nikakor ne bi bila niti idealna, niti zaželeno. Nekateri avtorji (denimo F. Brinc, 1991) menijo, da je kriminaliteta individualni pojav, ker so vzroki zanjo v osebnosti, osebnost pa je rezultat dednosti, okolja in lastnih prizadevanj. Pomembna naj bi bila pozicija, v kateri je človek, ko se odloča za kaznivo dejanje. Izpostavlja tri razloge za kaznivo dejanje:

- zgodnji (slab) vpliv in izkušnje v družini, šoli (nekateri otroci so bolj dojemljivi za slabe vplive),
- trenutne življenjske razmere,
- neposredne okoliščine in položaj pred kaznivim dejanjem, ko pridejo do izraza tveganja, pogum, strah, sovraštvo, mišljenje, čustva.

Vsekakor pa so vzroki za kriminaliteto med seboj zelo tesno povezani in vzajemno vplivajoči. Na vse metodološko raziskane in tudi povsem nove vzroke morajo biti pozorni v zavodu zaposleni strokovni delavci. Ko se torej osebi, z vsemi zgoraj naštetimi atributi, zgodi povratek v zavod za prestajanje kazni zapora, se upravičeno vprašamo, ali je bilo dovolj kakovostno poskrbljeno za njegovo resocializacijo med bivanjem v zaporu, kakor tudi takrat, ko je bil na prostosti. Kaže, da je tako imenovana probacijska služba (ki jo prakticirajo v nekaterih državah), in naj bi poskrbela za bivšega kaznjence, le še en neuspešen mehanizem več, saj pristojne službe (za to so predvsem pristojni centri za socialno delo – CSD) svojega dela ne opravijo niti kakovostno niti učinkovito. Po odpustu bi moral imeti bivši zapornik široko podporno socialno mrežo, ki bi dobro sodelovala tudi z mediji, s čimer bi poskrbeli, da mediji ne bi prikazovali dogajanja v zaporu samo v negativni luči. Glede na sodobno moč in pomembnost medijev je sklepati, da bi bila njihova naklonjenost, če že ne ravno podpora, vsekakor več kot dobrodošla. Na splošno pa o povratništvu govorimo, ko sodišče sodi storilcu, ki je že bil obsojen za katero koli kaznivo dejanje. Že rutinska obravnava bo povratnika nedvomno pripeljala nazaj, saj se na prejšnjem prestajanju kazni, če se je zdaj znova znašel tam, očitno ni rehabilitiral. V tem primeru torej ne drži mnenje, da rutina pomaga, da misli ne bi odstavale drugam. Ali pa so le-te rezultat razumevanja rigidnega zaporniškega sistema, od katerega je močnejši le njegov pogum.

Gostujoča kolumnistka Zuzanna G. Kraskova

3 LETA NA DOBU, 2. DEL (POVZETO PO INTERVJUJU)

Junija 2004 sem prišel iz zapora in občasno delal na črno pri mnogih privatnikih, ampak vsak me je tako ali drugače zafrknil ali pa mi ni plačal. To, da bi dobil redno zaposlitev, je bilo nekako misija nemogoče. Delal sem npr. pri človeku za 1200 € plače na mesec, ampak takoj, ko je izvedel, da sem bivši zapornik je rekel: »Oprosti, pojdi za teden dni na dopust.« In potem presenečenje – službe ni bilo več. Zavedam se, da bom do konca življenja plačeval grehe iz preteklosti. Morda bom moral res ven iz prelube Slovenije, nekam, kjer bom dobrodošel. V bistvu niti ne rabim veliko – eno sobico, toliko da imam v njej računalnik pa TV in da lahko pridem nekam na toplo, pa da si lahko kaj skuham. Ne rabim čisto nič več. Po možnosti še en vrtiček, da si lahko posadim 4 pijatnice in to je to. Kar pa se zapora tiče, so razmere pri nas katastrofalne, če ne zaradi drugega, že zaradi prenatrpanosti. Recimo, v sobi, kjer naj bi bilo 8 ljudi, jih je 14, 15. Ali pa v sobi, kjer naj bi bila 2, so 4 ali pa se jih stiska celo 6. Zagotovljene imaš tri obroke na dan, tuširanje, ampak kruto je pa vseeno. V bistvu vstajaš ob 6-ih

zjutraj, potem pa zajtrk, sprehod, kosilo, sprehod, večerja in zaklepanje v sobo. To je v glavnem vse. Če slučajno delaš, po zajtrku greš na delo, prideš nazaj, od kosila naprej je pa isto kot za tiste, ki ne delajo. Včasih je še televizija. Iz dneva v dan isti ritem, iste stvari. Recimo, ko sem bil po dveh letih prvič izpuščen na prosti izhod, sem samo debelo gledal, ko sem videl trgovino Spar ob Ljubljani pa Pravno fakulteto, obojega namreč prej ni bilo. Bil sem čisto izgubljen pa sem po telefonu poklical sestro, naj me pride iskat, bilo me je kar malo strah, ker nisem bil navajen na promet, pa na lajč zunaj na splošno. V bistvu je precej podobno temu, kot da bi prišel iz kletke v džunglo. Na življenje na svobodi sem se zlahka navadil, imam precej znancev in prijateljev, ki mi stojijo ob strani, tako da ni bilo panike. Treba pa se je navadit drugega ritma, saj tri leta in še malo več ni kar tako. V podzavesti imaš en tak ritual, dnevni ritem, in potem rabiš eno inkubacijsko dobo, da se spet navadiš na sistem lajfa, ki je čisto drugačen. Še vedno ti tu in tam pride kakšen feed back. Recimo imel sem frenda, ki je 10 let

sedel, njemu je bilo dosti težje. Ko je prišel ven, je rekel, da zunaj sploh nima lajfa, ker nikogar več ne pozna, od frendov so vsi pomrli, pa nima niti stanovanja, kam naj bi šel?! Prav odločil se je, da bo naredil kaj protizakonitega pa šel nazaj sedet. In je res naredil tisto, kar je obljubil. Pokončal je nekega župnika in dobil 30 let.

Vili

foto: Tomislav Gruden - G1S

Gogijeva kolumna:

ŽIVLJENJE SI NAREDIMO SAMI

Kot vedno naj vas na samem začetku prav iz srca pozdravim. Upam, da uživate življenje z veliko zajemalko! Po moji logiki je žlica ful prijetna stvar, pa še uporabljati jo moraš. Veste, da me zadnje čase preganjajo skoraj vsi. Ja! Ne bi sicer vedel, zakaj, ampak tolažim se, da tudi oni ne vedo. No, mislijo sicer drugače, ampak sami se bodo zapletli v svoje mreže. Na osnovi lastnih izkušenj sem prišel do spoznanja, da nima smisla siliti v nekoga, ki tega noče sprejeti. Videz ali spol tu ne igra nikakršne vloge. Po moji logiki je blesavi vsak moj prijatelj. Temu pravijo diskriminacija. Se strinjam. Ampak to diskriminacijo so izumili tisti, ki jo pač podpirajo. Poglejte, jaz osebno sem menda vrhovni komandant mariborskih klošarjev. Sem tudi ikona oziroma že skoraj legenda med navadnimi smrtniki. Ogromno ljudi me pozna in veliko teh me brez zahrbtnosti rado ima. Verjemite, tudi sam imam rad vse vas, ki pač imate radi mene. Nisem popolnež, ampak saj tudi vi niste. Imejte se radi, ali se vsaj trudite, da bi se imeli. Poglejte, svet je v popolnoma razpadajočem stanju, zanima me, kdo ga bo lahko rešil. Sam vsekakor ne bom ta, saj me to niti približno ne zanima. Enkrat je pač vsega grdo-lepega konec. Zame pravijo, da sem genij. No, tu so pač brcnili v temo, nočem se istovetiti z njimi. Sem, kar sem, in edino, s čimer se lahko pohvalim, je, da mi je uspelo preživeti. Zato pa sem Kralj. Seveda sem vmes tudi kradel, temu se ni dalo izogniti. No, ampak odločil sem se, da bom jemal tam, kjer je in dajal tja, kjer ni. Verjemite mi, da takšne politične stranke še ni bilo. Skoraj pesniško sem se raznežil (v bistvu naježil) ob tem. Velikokrat sem že napisal, da zelo rad živim življenje, ki mi je bilo podarjeno. Razlika je le v tem, da mi ga je podarilo veselje in navadni smrtniki s svojimi zahrbtnimi mahinacijami mi ga nikakor ne morejo odvzeti. Preprosto povedano – ne dam se! Zagotovo veste, kaj želim

pravzaprav povedati. Naj vam pomagam. Denar ni vse! Vedno in povsod te tale frdamani papirček prevara. Vedno! Kupujemo in prodajamo se za en piškav centek. Življenje si pač sami grenimo in se zraven še na glas smejimo. Težko je to razumeti in še težje s tem spoznanjem živeti. Ob tem se samo od sebe zastavlja vprašanje – zakaj (si) to počnemo? Eden drugemu smo fovš. Zanima me česa? Po moji blesavi logiki – življenja. V bistvu smo že rojeni v zaporu, ki si ga ustvarjamo popolnoma sami. Mimogrede, tudi v arestu se da lepo živeti. Nekaj časa sem bil tudi sam tam in po vsej verjetnosti mi ne uide tudi v prihodnosti. Hočem vam povedati, da je to pač življenje in ga je treba sprejeti kot takšnega. Težka zadevščina je, a kot vseh ostalih se tudi te naučiš. Za svoje napake pa ne krivimo drugih, kajti to je na začetku lahko le blaga zamerica, ki pa se potem lahko sprevrže v sovraštvo. Sovraštvo pa je močnejše čustvo kot ljubezen. Preprosto povedano – ko sovražiš, še sam sebe ne prepoznaš, ko pa ljubiš, si nagnjen k blaženemu spančkanju, pa ne šalim se. Sam ljubim alkoholne pijače in ko končam s popivanjem, se mrtvo utrujen z globokimi mislimi odpočijem prav od njega. Bistvo je v tem, da je treba uživati in užitke tudi spoštovati. Kot hrano, ki jo rabimo, da preživimo. Očitno sem to sprejel in se tega navadil, saj se ne bom nikoli boril proti življenju. Veste, dragi moji, da nima nobenega smisla! Tole bi bilo za to pisanje vse, ostanite mi nasmejani in izogibajte se zahrbtnosti!

Vedno vaš, Gogi!

BISTVO JE V TEM, DA JE TREBA UŽIVATI IN UŽITKE TUDI SPOŠTOVATI.

LJUDSKA KUHNA - JUHCA BREZ JAJC ZA RAJC!

Tudi v hudi vročini se prileže krepka juhica. Huda vročina je pošla, ostala pa je super juhica. Ravno prava za klošarje, ki nas je v tej državi že tretjina državljanov Slovenčkov in »unih, ki niso glih naši«!

Potrebujemo:

2 žlice »Začinke« (tudi teta Vegeta ni prepovedana, je pa dražja, Hrvati nas zaj...),
1 žlica olivnega olja (dalmatinskega, ker sami govorijo, da niso Hrvati, temveč... "DALMOŠI" kar mi, jodlarji, bolj težko frštekamo!),
2 korenčka, taka, bolj »korajžna« (debela) SLOvenski proizvod iz J. Koreje,
3/4 l pitne vode, (Radenska odpade ... 'ma preveč mehurčkov, je pa dobra za noge umivat. Mehurčki požrejo vso staro svinjarijo, Donat pa čreva odpre ... no ja, tudi kakšen pipec se kdaj ponuca, pol pridejo pa žandarji in je treba zelo hitr

tečt! Ja, tud pr Donatu se pol hitr laufa!), En sam ščepec zmlete hude paprike ali čilija (lahko pa tudi koga razjeziš za pop..., da bo bolj pekoče. Najbolje ... partnerja-ko, itak bo vse odpustil-a!), zlate kockice, ki jih naredimo sami iz starega kruha (lahko tudi belega, če kdo med nami proda malo več »Kraljev ulice«), ki ga narežemo na kocke ali kroglice (če ima kdo kaj umetniške žilice), jih prepražimo »na suho« v ponvi ali na ploščatem kamnu, kadar je sonce, se pravi – brez olja. (Kamen lahko prej tud spucamo!) Kapiš? Vode NE solimo, samo zavremo! Še prej narežemo korenček na kolobarje in le-te skotalimo »vu vódo«, da se zmehčajo. Pri kolobarjenju pazite na prste, sicer pa ... kakor vam drago. Dodamo nekaj sveže sesekljanega peteršilja iz vedno boljšega TUŠ-a, ki je

foto: Kralj O'Tone

garantirano SLOvenački od bre Ohrid, dodamo ščepec jezne partnerice (slednjo samo v primeru, da te žandarji niso ujeli) ali čilija, da juha »zažge« po frfli (ustih). Takrat pa ... he-he, ko juha začne brbotat, ne pejt spat. Še ostale sestavine »fukn« u lonc, pol pa mal meši. Če ne znaš, prosi partnerko, ki se je ta cajt že z(o)mehčala. Ali pa vse skupaj odnesi v državni zbor, kjer so sami strokovniki za mutit. Kapiš? NE???

Kralj O'Tone

PODPIRAM!

Prodajalec Adi je o sebi povedal:

»Časopise prodajam, ker potrebujem denar za preživetje, saj ne prejemam denarne socialne podpore in sem tako prepuščen sam sebi in svoji iznajdljivosti. V Kopru prodajam dobro in uspešno, stranke me imajo rade.«

Kupka Harisa je o Adiju povedala:

»Meni so Kralji ulice ful všeč, ker ponujajo širok pogled na različna vprašanja, ki zadevajo vse nas. Všeč mi je, da časopis pišejo »navadni« ljudje. Prodajalec 348 je prijazen, zato od njega, ko ga srečam, kupim časopis.«

Pripravila Monika Buhančič-Biba

026
KRALJI
ULICE

foto: Monika Buhančič-Biba

REMONT – TAM NEKJE

Smo se prav razveselili tvojega pisma, vsi smo se že spraševali, kaj je s teboj, kot bi se v zemljo vdrl. Telefon nedosegljiv, nič mailov ... No, ampak fajn, da je vse OK, za razliko od črnih scenarijev, ki so nam tudi prišli na misel.

Lea Mihalič

Ne, ne ... Taubi še ni za odstrel. Še vedno diham in to vse bolj. Pljuča se mi spet dobro širijo in zdravje se vrača. Je pač prišlo do točke, ko je bilo treba narediti ta korak.

Kje začeti? Ko sem prišel iz komune, je bila prva stvar v glavi, da je treba

delati in od tega živeti. Toda delo je postajalo vse bolj tlaka. 12–14 ur na dan. Vsak dan. Vikendi in prazniki sploh niso obstajali. Ob delu pa še ostale obveznosti, ki sem si jih naložil. Kar tako, kot jagodo na torto. Saj je še šlo, vendar organizem ni stroj. Še več. Tudi stroj je treba občasno izklopiti, da se ohladi. Moj stroj (organizem) pa je bil že nekaj časa pod ogromnim pritiskom. Ni šlo več. Ustaviti ga nisem znal. Mašina je preprosto zakuhala. Malo je zaropotalo in to je bilo to. Ni šlo več naprej. Ne blodite v prepričanju, da je mašina organizma zatajila, da sem pokleknil in se vrnil na stara pota neslave. Nikakor. Droge se preveč bojim, da bi se je spet dotaknil. Toda ... zarečenega kruha se največ poje in tega se je Taubi ustrašil. Resnično. Bil sem na najboljši poti, da spet kaj spustim vase. Bodisi po foliji, bodisi v žilo. Še pravočasno sem lepo spakiral in šel stran od vseh in vsega. Pa ne za vedno. Le toliko, da se spočijem. Sestavim zakuhane dele mašine in podmažem vse skupaj. Sedem let sem bil v komuni. Vem, kaj je moj drugi dom. Vem, kje se spočijem in sestavim. Tako sem se vrnil v komuno. Pa ne za ves program (30 mesecev), nekaj mesecev bo čisto zadosti. Tako imam v planu, da se za božič vrnem v ZOO. Tako Don Pierino imenuje življenje zunaj. Priznati moram, da sem v teh nekaj

tednih, kolikor sem v komuni, odmetal s sebe na tone balasta. Zdaj vrtam globoko vase, da zares, totalno počistim vso nesnago in naredim plan za naprej. Kot prvo – ne bom več suženj za debeljenje riti drugim. Raje bolj skromno, a spočito in samozadovoljno. Več časa si bom vzel zase in ne več za nekoga, ki me sesa kot pijavka in sem zanj obešalnik, ki vedno čaka, da nanj obesi svoj plašč. Včasih je treba biti tudi egoist. Egoist do neke mere, saj če sam nisem zadovoljen s sabo, kako naj potem zadovoljim druge?! Ne, ne, Taubi še ni za odstrel. Še diha in še bo dihal. Še ga bo slišati in še bo pisal. Še bodo poti, po katerih bom hodil in še bodo ceste, ki jih bom odkril in odprl. Je pač tako. Taubi se ne da – vsaj zaenkrat še ne.

Taubi

INTERVJU Z OSEBO, KI SAMA SEBE UVRŠČA MED LGBTQBB POPULACIJO

Kako se počutiš generalno?

Trenutno slabo, ker imam finančne težave. Ne vem, kaj bom naredil naprej, tudi moje ukvarjanje z ljudmi mi gre počasi že na živce. Zaradi vseh teh zapletov sem živčen in pod pritiskom. Če pa padem v melanholijo, to pomeni zame grob, moram se z nečim zamotiti in ukvarjati.

Kakšne so bile do sedaj tvoje ljubezenske izkušnje?

Izkušnje ... v redu in ne v redu. V gejevskih vezah, ki sem jih imel do sedaj, sem imel fante, ki so bili prve pol leta nori name, po pol leta pa je vedno prišlo do varanja in kurbarij. Kriv sem bil jaz ali moji fantje in vsi ti razhodi so bili vedno boleči. Potem pa sem spoznal fanta, s katerim sem imel edino dolgo, resno, globoko ljubezensko zvezo. Imela sva se lepo, moja mama ga je sprejemala, njegova pa ga je hotela ozdraviti bolezní – gejevstva! Potem je on odšel od doma ... in njegova mama se je spoprijateljila z mano, ker je videla, da bo sina drugače izgubila. Leta 1996 je moj fant naredil samomor, me presenetil, prizadel. Vsaka ulica, prostor, vsak lokal me je spominjal nanj, psa sem oddal, ker nisem zdržal v stanovanju, kjer sva živela, z nikomer nisem mogel govoriti. Še danes me boli, ker ne vem, zakaj je to naredil. Obesil se je blizu doma mojih staršev. Nisem mogel na njegov pogreb. Poslovala sva se pred cvetličarno, ki sva jo imela, takrat sem ga nazadnje videl. Tekom veze nisem ničesar opazil. Včasih se je čudno obnašal (prvi znak, da je nekaj narobe je bil moment, ko sem kot takratni direktor firme pregledoval neke pomembne papirje in ugotovil, da stvari niso urejene, takrat sem dobil občutek, da je začel nekaj mutiti). Z njim je bilo nekaj psihično narobe, česar pa nisem opazil. Po tem sem zelo hitro (po treh mesecih) šel v drugo vezo, ki je trajala deset let. Karakterno nisva šla nikoli skupaj, on trmast v eno smer, jaz podjeten, fleksibilen. Odšel sem, ker nisem zdržal njegovega karakterja. Po tem, ko sem cvetličarno z vsemi dolgovi prepustil njemu, kar je bila napaka, sem vzel v najem stanovanje in čakal denar, ker bi mi moral izplačati cvetličarno. Delal sem še za Varnost in v štirih mesecih sem dal skozi 250 moških. Potem sem šel nekam obrezovati grmovja in tako sem dobil infekcijo, ki me je za 4 mesece priklenila v bolnišnico. Takrat pa se je začelo ... Najemniško stanovanje so prodali, jaz denarja nisem videl, čez noč sem z eno samo vrečko iz bolnice

pristal na cesti. Eno noč sem prespal v zavetišču, nato pa 14 dni na cesti, ker sem se odločal, ali bom zdržal tam ali ne. Nisem se znašel, ampak nisem hotel k prijateljem, saj so bili vsi bolj na strani bivšega. Pa tudi nikoli nisem hotel deliti svoje bede.

Ali se prično tvoji ljubimci drugače vesti do tebe, ko izvedo, da si socialno ogrožen, reven, potisnjen na rob družbe?

Trenutno nimam nobenega ljubimca, sicer pa noben ni vedel, da sem reven oziroma še danes mislim, da ne ve, kje in kako sem. Če prijatelje srečam na ulici, se vedno umaknem. Trenutno mi ni do ljubimcev.

Ali starši vedo za tvojo spolno usmerjenost?

Mama me je vedno podpirala. Ko sem ji povedal, da živim z M., sploh ni vedela, kaj je to. Od takrat naprej se odnos ni spremenil, vsi bratje in sploh vsi so me podpirali. Nihče me ni nikoli nič spraševal, nihče. Kot da ni omembe vredno.

Ali poznaš gejevsko sceno v Sloveniji?

Zelo dobro.

Se počutiš sprejetega v svoji socialni mreži?

Nihče ne ve za mojo spolno usmerjenost. Drugače sem vedno bil sprejet. Poznam tudi veliko politikov, s katerimi sem bil, ko sem bil mlajši. Vsi imajo »umetne« družine, smilijo se mi njihove ženske, ki si tega ne zaslužijo.

Se kot socialno ogrožena oseba počutiš sprejetega?

Ne vem, koliko sem sprejet. Z vsakim se sicer pozdravim, sicer pa se z ostalimi brezdomci niti ne družim. Ko sem z enim malo bolj prijateljeval, so se začele govorice, češ: »Glej, kaj je med tema dvema ...« Govorice niso bile sovražne, nihče nikoli ni rekel nič slabega. Čeprav govorice ponavadi so slabe, ni meni nihče nikoli nič rekel.

Kako bi ti skreiral sebe in svojo okolico, če bi ti nekdo dal možnost za to?

Želel bi si ustvariti dom in najti prijatelja. Da bi bil z nekom. Ne bi bil rad sam ...

Si zaljubljen?

Nisem, oziroma ne vem. Morda sem bil ravno v tega, s katerim sem se družil. Rekel bi, da nisem.

Intervju s H. Z. pripravila Tanja Vuzem

Tudi tokrat objavljamo zanimive primere iz bogatega besedišča LGBTQ populacije, zbranega v LGBTQ slovarju, ki bo stalni spremljevalec rubrike LGBTQBB. Prijetno branje, poučevanje in raziskovanje vam želimo!

ČOŠKARCA = moški, ki iz kota preži na pijane geje za seks (izvor iz besede čošak)

GALERIJSKA PEDRULA = fin in vzvišen gej

IKEBANA = gej, ki se med seksom ne posveča partnerju

JAZZBIAN = lezbijka, ki poje jazz

Pripravila: Tanja Vuzem

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave, predavanja

KAJ: Predavanje: Svet na pragu preobrazbe
KJE: Cankarjev dom, Prešernova c. 10, konferenčna dvorana M3 (vhod iz Erjavčeve ulice)
KDAJ: 29. 11. ob 19.00

KAJ: Predavanje Literatura in film (cikel pogovorov s filmskimi projekcijami): Pokrajina št. 2
KJE: Cankarjev dom, Prešernova c. 10, Kosovelova dvorana
KDAJ: 19. 11. ob 18.00

KAJ: Adam v Ljubljani, Predstavitev figurine iz Govrlevega (v sodelovanju z Muzejem mesta Skopje)
KJE: Cankarjev dom, Prešernova c. 10, prvo preddverje
KDAJ: 16. 10. - 16. 11.

KAJ: Likovni kritiki izbirajo, izbor: Vid Lenard, avtor: Bojan Gorenc
KJE: Cankarjev dom, Prešernova c. 10, prvo preddverje
KDAJ: 5. 11. - 11. 11.

KAJ: Kamila Volčanšek, razstava nagrajenke za življenjsko delo 10. SBI
KJE: Cankarjev dom, Prešernova c. 10, Mala galerija
KDAJ: 13. 11. - 16. 12.

KAJ: Boetij – življenje in delo antičnega filozofa
KJE: NUK, Turjaška 1, Razstavna dvorana
KDAJ: 20. 11. - 15. 12. 2012 (vsak dan razen nedelje od 9.00 do 20.00, v soboto od 9.00 do 14.00)

KAJ: Potopisno predavanje Tadžikistan 2012 - Stanka Jelenc
KJE: Knjižnica Poljane, Zarnikova ulica 3
KDAJ: 27. 11. ob 18.00

Literarni večeri, predstavitev knjig

KAJ: Energijska medicina, Energijska medicina za ženske – Donna Eden
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva ulica 1, dvorana
KDAJ: 14. 11. ob 19.00

KAJ: Komunizem - dr. Dušan Rutar
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova ulica 2, 3. nadstropje
KDAJ: 14. 11. ob 18.00

KAJ: Literarni večer s čajanko Bela dama Devinska - Dušan Jelinčič
KJE: Knjižnica Grba, Cesta na Brdo 63
KDAJ: 20. 11. ob 19.00

Razno

KAJ: Pogovorni večer Gledališče in literatura – Violeta Tomič in Mare Bulc
KJE: Trubarjeva hiša literature, Stritarjeva ulica 7
KDAJ: 6. 11. ob 19.00

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov:
urednistvo@kraljiulice.org.

ŠKLJOC, ŠKLJOC, 9. DEL: KORISTNE NASTAVITVE ZA FOTOREPORTAŽO KONCERTOV

Pri nastavitvah fotoaparata imam možnost izbire glasnega zaporednega fotografiranja in ko pritisnem na sprožilec, naredi glasen škljoc. Druga opcija pa je tih način fotografiranja, v katerem žal ne morem zaporedno fotografirati. Namenjena je dogodkom, kot so denimo filharmonični koncerti ali nekatere predstave, ob katerih zaradi morebitnega motenja izvajalcev ni zaželeno glasno fotografiranje. Kadar slika, ki jo v obliki ideje razvijam v glavi, zahteva podaljšan čas fotografiranja, pri roki pa nimam stativa in roke nimam ravno povsem mirne, se znajdem nekoliko drugače. Večina fotoaparata ponuja možnost fotografiranja s samosprožilcem, ki se aktivira v roku 10-ih sekund. Fotoaparat v tem primeru položim na stabilno podlago, ga usmerim v okvir, ki sem si ga izbral za »tarčo« svojega posnetka, nastavim ostrino, čas in odprtino zaslonke, želeni zoom, iso in možnost fotografiranja s samosprožilcem. V tistem trenutku, ko bi pritisnil na sprožilec, bi že premaknil fotoaparat in s tem izgubil na sami ostrini. Pri fotografiji bi prišlo do zamika. To opcijo sem nekajkrat že uporabil in se mi zdi nadvse prikladna. Pri fotografiranju koncertnih dogodkov, kar je zaenkrat moja najljubša oblika dokumentarnega fotografiranja, se je pri vrsti posnetkov, ki mi jih digitalni fotoaparat in dobra spominska kartica z rezervnim baterijskim vložkom ponujajo, dobro zavedati, da je kasnejši izbor fotografij pomemben proces. Tako je predvsem zato, ker s tem slabše posnetke dajem na stran. Res pa gre v mojem primeru za izbiro prioritete na takih

dogodkih. Pri tem mislim na dilemo, ali naj se posvečam ljudem okoli sebe in se z njimi zabavam, pogovarjam in počnem vse, kar se na koncertih pač počne, ali pa naj dokumentiram koncert z idejo dobiti čim več dobrih fotografskih posnetkov. Pri tem se ponavadi odločim za slednje in posledično postanem nekoliko asocialen, a to je žrtev, ki jo od tebe zahteva ljubezen, v tem primeru ljubezen do fotografije.

Žigažaga

OGLASNA DESKA

Lep novembrski pozdrav iz Posredovalnice rabljenih predmetov. Za vse ljubitelje retro, vintage, eko, stylish se pri naj najde marsikaj zanimivega. Pripravili smo tudi darilne bone in complete razglednic z motivi izdelkov iz naše trgovine.

Če potrebujete zanesljivo osebo za osebno asistenco na domu, se lahko javite na društvo Kralji ulice. Imam delovne izkušnje s tetraplegiki in osebam s poškodbami glave. Sem zanesljiv in imam občutek za ljudi s posebnimi potrebami. Reference lahko preverite na našem društvu na telefonu 059 022 503. Pomagam tudi pri hišnih opravilih, urejanju okolice in marsičem, tudi pri administraciji. Sem pošten in odgovoren. Žan 030 236 045

Šofer B kategorije išče delo. Zanesljiv, poznam Ljubljano. Delo naj bo honorarno. Imam veliko izkušenj ter poznam teren. Hvala. Tel.: 070 626 701

Pripravljena sem ponuditi pomoč osebam na domu. Stara sem 65 let in prejemam samo denarno socialno pomoč, s katero pa zelo težko preživim. Sem vestna in poštena. Za skromno protiplačilo sem pripravljena pomagati pri gospodinjstvih opravilih (kuhanje, pospravljanje, čiščenje ipd.).

Pošteni ljudje, prosim pomagajte in me pokličite na 040 901 813, Marija

Sem slikopleskar z dolgoletnimi izkušnjami in opravljam manjša dela z disperzijskimi barvami, glajenje sten, bandažiranje. Lakiram tudi vrata, podboje, ograje. Sem iz Ljubljane, pokličite me lahko na: 041 804 165, Mladen.

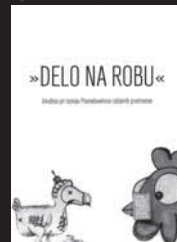
Potreboval bi kakršen koli delujoč laptop. Če bi mi ga lahko podarili, me pokličite, Knez Luka, tel.: 070 201 769

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsako sredo od 15h-17h v Športni center Bežigrad (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Izdali smo publikacijo *Delo na robu: Izkušnje pri razvoju posredovalnice rabljenih*

predmetov, kjer si lahko preberete kako se je razvijal projekt, kaj smo spoznavali na poti ter na kakšen način se posredovalnica umešča v polje socialne ekonomije v Sloveniji. Publikacija je na voljo v posredovalnici na Poljanski 14.

029
KRALJI
ULICE

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 306

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRIJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 306. VABLJENI K SODELOVANJU!

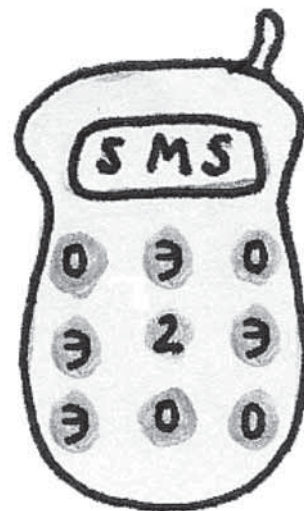
12. 9.>> BENO iz naslovnice, tvoje oči so mi preveč žalostne. Vem, zakaj, a to se tudi nam dogaja. Rad bi te spoznal, potolažil ... Pokliči me (številka je v uredništvu). Ostalim pa veliko uspeha pri pisanju zgodb iz samo vašega kraljestva! Jan

13. 9.>> Lp. Pravkar sem si v navalu depresije kupil Kralje. Sicer sem že kdaj prej prebral revijo, samo se mi je ponavadi zdela malce preveč negativna. Danes pa je bilo to ta pravo. Hvala za ta občutek, El.

18. 9.>> Pozdravljene drage ustvarjalne dušice :-)) Men ste zakon, dotaknete se me vedno. Ko berem vas časopis, se mi vedno pokaže kaka solzica pa seveda tudi kak nasmeh. Res pišete življenje, resnico, ki je mnogi ne želijo videti, le bežijo od nje. Meni ste iz meseca v mesec boljši. Veliko boljši od mnogih kao fensi revij. Rada vas imam vse in vam želim vse, kar si želite vi. Če bi imela kaj več denarja, bi vam z veseljem bolj pomagala. Upam, da bom kdaj lahko :-D (s)mejte se :-P

5. 10.>> Lep pozdrav. Kadar sem v Ljubljani, kupim vas časopis. Tokrat sem ga kupila od gospe, ki je tiho stala na ulici. Njena številka je 405. Ob številki sem pogrešala njeno ime. Saj imajo tudi brezdomci svoja imena, kajne! Sestavki so zanimivi, rada jih preberem. Simpatična je prva in zadnja stran številke 77. Lep pozdrav vsem Kraljem ulice. Kristina

11. 10.>> Kralji ulice so tako pretresljivo resnični- vsi ti ljudje, dejanja, izpovedi. Časopis preberem do zadnje črke. Prav ganjena sem. Če bi ljudje, ki nas vodijo, imeli vsaj kanček te odkritosti! Moj prodajalec ima št. 84, žal mu še vedno ne vem imena! Imava pa poseben, lep in prijazen odnos. Lepo ga pozdravljam in tudi vse vas, Marjana

V postelji

Mož naroči ženi: »Če je telefon zame, reci, da me ni doma.«
 Res zazvoni in žena dvigne slušalko.
 »Mož je doma,« jo sliši reči.
 »Pa zakaj nisi rekla, da me ni?« jo povpraša.
 »Ker telefon ni bil zate,« odvrne žena.

Jani Zupan

Ekolog

Očka je odšel za tri dni na službeno potovanje. Ko se je vrnil, mu je sinček takoj povedal, da se je naslednji dan pri njih oglasil ekolog.
 »Kaj pa je iskal?« je bil začuden očka.
 »Mamico je vprašal, če je zrak čist.«

Sonja Suhadolc

V starih časih so imeli pri hiši velike domače živali: konje, vole, bike, krave ... V socializmu so imeli že manjše: pse, mačke, papige, kanarčke ... V kapitalizmu pa je najbolj razširjena domača žival MIŠKA (računalniška)!

Helena Koren

Zanima me, ali si vlada po novem zakonu še sme sama kopati grob?

Juri Kunaver

Sem čudež medicine, za zaposlitev prestar, za v pokoj premlad, seksati pa mi ni treba, ker me država jebe!

Gregor B. Hann

»No, Jože, si se poročil z Barbaro?«
 »Ne, ne bom se poročil z njo.«
 »Zakaj pa ne, saj si jo vendar že predstavil svojemu bogatemu stricu!«
 »Saj, ravno zato, zdaj je Barbara moja teta.«

Zmajček

Pride klošar od zdravnika in partnerica ga vpraša: »Kako je bilo pri zdravniku?«
 Odgovori ji: »Bilo je super, samo notranji organi se mi po telesu premikajo!« »Kako je to mogoče, za to pa še nisem slišala?!«
 On ji odgovori: »Zdravnik mi je rekel, da so šla moja jetra v kurac!«

Gregor B. Hann

MAGIČNI LIK

pripravila: Tina Koren

Vodoravno in navpično:

- (1) 4. stopnja ali sozvočje tonske lestvice (prima, sekunda, terca ...),
- (2) največja reka v Makedoniji,
- (3) hribovje v Zahodni Evropi,
- (4) otroška bolezen,
- (5) ladja za prevoz tekočih goriv (nafte),
- (6) poklicna pot, napredovanje brez prve črke.

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Opditi pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne ugank, ki so: Jože Naveršnik iz Vrhnike, Ana Košir iz Vojnika ter Zinka Kunstelj in Branka Botič iz Ljubljane.

I'm singin'
in the rain...

... What a
glorious feelin'...
(COUGH!)

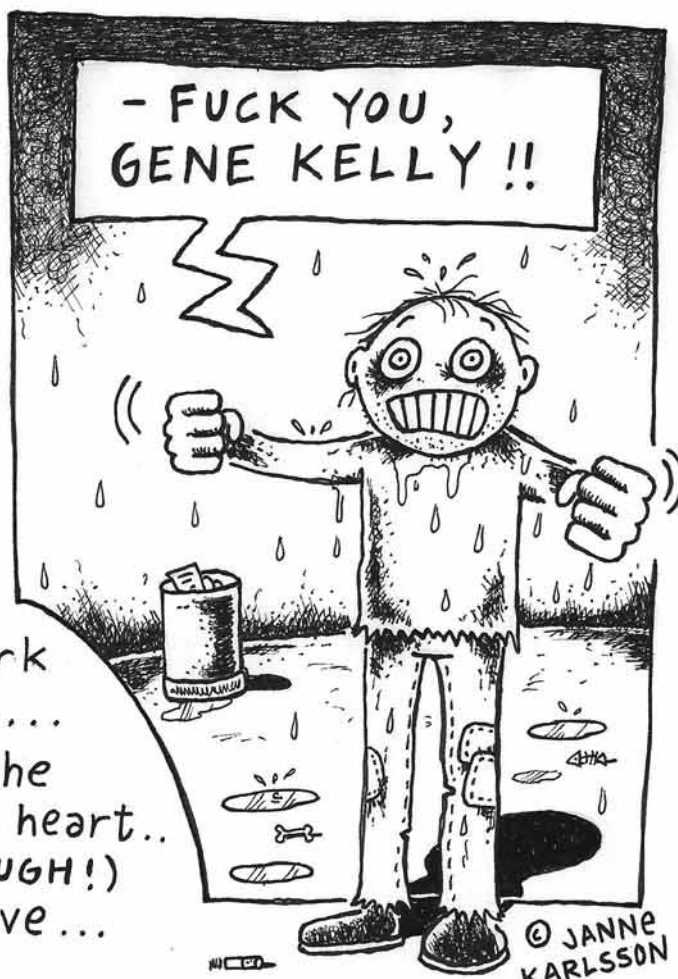
... just
singin' in
the rain... ♪

.. I'm laughin'
at the clouds..
(COUGH!)
(COUGH!)

.. so dark
up above...
(COUGH!) the
sun's in my heart..
and I'm (COUGH!)
ready for love...

- FUCK YOU,
GENE KELLY !!

MARIJA IN DRAGO

Pri Kraljih se zaveš, da so nekateri še na slabšem, kot si sam. Nekateri ne vedo niti, kateri dan je. Najdejo pa se tudi taki, ki so zelo dobri in prijazni in med njimi imam prijatelje. Sama sem srečna, da imam kje stanovati. Nekateri pa nimajo niti stanovanja niti sobe, kjer bi lahko prespali.

